

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS – DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, GEGUŽĖ – MAY – 2, 1985

Nr. 86

LKB Kronika Nr. 65

Žinios iš vyskupijų

(Tęsins)

TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininkui dr. K. Cernenkai;

Religijų reikalų komiteto prie TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui dr. Kurojedovui;

Lietuvos TSR Ministrų Tarybai;

Kaišiadorių vyskupijos Vyskupui V. Sladkevičiui –

LTSR Alytaus rajono, Ryliškių parapijos, bažnytinio komiteto ir tikinčiųjų

Pareiškimas

Dr. Pirmininke, mes kreipiamės į Jus svarbiu prašymu: leiskit mums vietoj sudegintos bažnyčios bent laikinus maldos namus įsigyti. Mūsų didelę medinę bažnyčią, kaip visi pamatuotai teigia, 1953.XII.4 sudegino partorgas Poltorackas, Ryliškių vid. mokyklos direktorius Bernatoniš ir jo pavaduotojas Baublys, Mihius, davęs padėgimui benzino, ir aktyvistas Naudžiūnas. Valdžia to dalyko netyrė.

Po sudeginimo kreipėmės į Religijų reikalų tarybos įgaliotinį Pušinį, kad leistų pamaldas laikyti Klepočių kaime, V. Pakalos name. Tuoj leido. Kadangi buvo maža patalpa, prašėme įgaliotinį, kad leistų pastatyti bažnytelę. Leido ir paskyrė medžiagos. Sudėjom pinigų ir nusipirkome 93 rąstus, 17 lentų ir kt. 1959 m. norėjome statyti, bet vietinė valdžia nedavė sklypo, o medžiagą patys išsivežė sau.

To neužteko. „Nemuno“ kolūkiečio pirmininkas Prusevičius pasiuntė du chuliganus į mūsų laikinąją bažnytelę pas V. Pakalą, ir jie dienos metu, šeimininkui priešinantys paėmė iš altoriaus šventiausiasias su indais ir nuvežė Alytaus rajono pirmininkui, kuris

visa tai atidavė Nemunaičio bažnyčiai. O vietinė valdžia nebeleido rinktis į laikinąją bažnytelę. Vieni tikintieji važiuoja į Alytų melstis, kiti kitur, o dauguma negalėjo kitur išvažiuoti, todėl susirinkdavo privačiuose namuose tai vienur, tai kitur. Tai tęsėsi iki 1983 m. lapkričio mėnesio. Tada atvyko Alytaus rajono pirmininko pavaduotojas Makštutis su Raitininkų apylinkės pirmininke Angele Prieskieniene į invalido Vytauto Pakalos namus Ryliškiuose, kur buvo mūsų pamaldos. Už tai jie siemininką nubaudė 50 rub. bauda, išskaitydami iš invalido pensijos kas mėnesį po 5 rub. Jo sesuo Bronė išsigando ir net pamiso, iki šiol dar pilnai nepasveiko. Nuo to laiko niekas mūsų nebeprėmė į savo namus melstis, nes bijojo valdžios.

Nuo 1983 m. gruodžio mėn. pradėjom rinktis į Bogonių kapines. Taip meldėmės per visą žiemą sekmadieniais ir šventėmis, taip darome ligi šiol. Vietoj altoriaus pastatome stalą, prie kurio kunigas atlaiko šv. Mišias. Kai kunigo nebūna, ant stalo padedame kunigo amotą ir kryželį, kalbame Mišių maldas ir giedame.

Bet 1984 m. kovo 5 d. Alytaus rajono pirmininko pavad. Makštutis ir apylinkės pirmininkė A. Prieskienienė atsivežė darbininkų, į sunkvežimį sukrovė mūsų kapinėse esančius 4 suolus, 10 kėdžių, stalą-altorių, klausyklą, kur kunigas klausydavo mūsų išpažinčių, nukapoje stulpelius, kuriais, buvo parantamas stogelis iš kartono apsaugoti kunigą nuo lietaus, iškėlė į sunkvežimį ir išvežė.

(Bus daugiau)

Vokiečiai pritaria Reagano vizitui

Milwaukee. — Amerikos vokiečių kongresas, turįs apie 20,000 aktyvių narių, paskelbė spaudoje apmokėtus skelbimus, kuriuose išreiškia pritarimą prezidentui Reaganui, nutarusiam aplankyti Vakarų Vokietijoje vokiečių karines kapines. Paskelbtame atvirame laiške vokiečių organizacija sako, kad vokiečių tauta nėra naciai, kaip buvo tvirtinama. Reagano kritikai iškraipė jo ceremonijų kopines reikšmę, sakoma vokiečių pareiškime. Laiške patariama Reaganui eiti į kapines, padėti vainiką ir pareikšti užuojautą žuvusių giminėms.

Europos žydai rengia protestus

Bona. — Kelių Europos valstybių žydų organizacijos ruošia protesto demonstracijas prie Bitburgo kapinių. Briuselyje Europos žydų studentų grupė pareiškė viltį, kad suvažiuos apie 500 protesto dalyvių.

Amerikietis Kalman Sultanik, kuris yra Pasaulio Žydų kongreso vicepirmininkas, pasakė, kad manifestacija bandys neįleisti Reagano į Bergen-Belsen koncentracijos stovyklą, jei jis vis dar planuos vykti į Bitburgą. Prezidentui įžengti gali padėti

tik policija, pasakė Sultanik.

Muencheno žydų organizacija pareiškė spaudai, kad iš Amerikos ir Kanados laukia apie 100 žydų. Jie dalyvaus atskirose ceremonijose Dachau lageryje. Frankfurto žydų draugijos atstovas Michel Friedman pasakė, kad žydai nutarė nedalyvauti Bergen-Belsen lagerio ceremonijose, jei Reaganas neatsisakys vykti į Bitburgo kapines. Europos žydų studentų grupė Briuselyje paskelbė Reaganiui laišką, kuriame klausia, kodėl Amerika nutarė pagerbti SS narius, kurie buvo žmogžudžiai. Tas vizitas suteiks moralinį teisėtumą naujųjų nacių grupėms. Vokiečių žydų vadai jau išreiškė susirūpinimą, kad Reagano vizitas sukėlė Vokietijoje antisemitizmo nuotaikas. Duesseldorfe jau pasirodė anoniminiai atsišaukimai, kuriuose klausama: „Ar amerikiečiai yra ponai savo krašte?“

Atstovų rūmų pakomitetis lėšų ir branduolinių sistemų reikalams nutarė 13-4 balsais atimti iš Pentagono 7.1 bil. dol.

Tarptautinis valiutos fondas pritarė 300 mil. dol. paskolai Jugoslavijos vyriausybei. — Dvi bombos sužalojo pastatus Pietų Afrikos dviejuose aukso kasyklose. Jos buvo atleisusios iš darbo tūkstančius juodųjų darbininkų, kurie dalyvavo nelegaliame streike.

Sekmadienį prezidentas Reaganas planuoja aplankyti V. Vokietijos karių kapines Bitburge. Šis vizitas sukėlė didelių Amerikos žydų priekaištus. Nuotraukoje matomi dviejų „Waffen-SS“ karių kapiai.

Įšventinti nauji Lietuvos kunigai

Balandžio 14 d., sekmadienį, Lietuvos Bažnyčiai buvo didelio džiaugsmo šventė. Kauno arkikatedroje – bazilikoje įvyko iškilmingi kunigystės įšventinimai. Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius arkivyskupas L. Ludaš Povilonis kunigystės šventimus suteikė devyniolikai diakonų, kurie šiemet baigia teologijos studijas tarpdiecezinėje Kauno Kunigų seminarijoje. Tai nauji Kristaus vynuogyno darbininkai, kurie bent dalinai galės papildyti sparčiai retėjančias Lietuvos kunigų eiles. Susipažinkime su naujais, kunigystės šventimus priėmusiais Lietuvos kunigais:

Alvydas Grabnickas, Jonas Ivanauskas, Aleksandras Milašius ir Vytenis Vaskelis – visi keturi paskirti Kauno

Naujas vedėjas P. Amerikos skyriuje

Washingtonas. — Valstybės departamento Pietų Amerikos biuro direktorius Langhorne Motley, 47 m. amžiaus, pasitraukė iš pareigų. Kai kurie komentatoriai riša jo pasitraukimą su Kongreso nutarimu neskirti lėšų Nikaragvos valdžios priešininkams. Motley nutaręs grįžti į Aliaską, kur jis buvo žinomas biznierių, apleidęs savo nekilnojamo turto biznį 1981 m., kai jis buvo paskirtas ambasadoriumi Brazilijoje.

Nauju Pietų Amerikos biuro viršininku pakviestas ligšiolinis departamento žmogaus teisių skyriaus vedėjas Elliott Abrams, baigęs Harvardo teisių mokyklą, buvęs senatorių Jacksono ir Moynihano štabo narys. Jis buvo kritikuojamas liberalų, kad jam daugiau rūpi žmogaus teisių padėtis komunistinėse šalyse, negu dešiniųjų diktatūrose. Šalia kitų organizacijų Abrams yra ir Amerikos žydų komiteto narys. Abrams yra jaunas politikas, gimęs New Yorke 1948 m.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vilniaus „Tiesa“ balandžio 20 d. laidoje, 3 psl., skelbia: „Valstybinis Akademinių Operos ir Baletto teatras. IV.20. 19.30 val. — „Traviata“. Dirigentas — A. Vasaitis (JAV). Dalyvauja A. Grigas (JAV) ir TSRS liaudies artistas V. Noreika“. Valstybiniam Akademiniam Dramos teatre tą pačią dieną paskelbtas vaidinimas — „Molio Motiejukas“.

— Prezidentui Reaganui išvykstant į Europą, Atstovų rūmai 390-26 balsais ragino prezidentą nevykti sekmdienį į Bitburgo kapines, kur palaidoti vokiečių kariai, jų tarpe buvę SS nariai. New Yorko atstovas Gary Ackerman pareiškė: vizitas Bitburge yra susitaikinimo su Trečiuoju Reichu, o ne su Vokietijų Federaline Respublika gestas.

— Prezidentas Reaganas, negavęs iš Kongreso lėšų Nikaragvos demokratiniams jėgoms paremti, paskelbė, kad nutarta Nikaragai skelbti prekybos embargą. Bus nutraukta prekyba, kuri duoda Nikaragai 57 mil. dol. pajamų, nutraukti lėktuvų ir laivų ryšiai. Bus nutraukta menkai vykdoma JAV-Nikaragvos draugystės sutartis.

— Kanados premjeras B. Mulronei, vykdamas į Bonos ekonominių galybių vadų suvažiavimą, sustojo Londone, tarėsi su premjere Thatcher. Nutarta atgaivinti specialius abiejų šalių bendradarbiavimo ryšius.

— Žinomas Nikaragvos demokratinių jėgų karo vadas Jose Efen Mondragon pasiitraukė iš opozicijos sandininkų valdžiai eilių ir nutarė grįžti į Nikaragvą ir pasinaudoti sandininkų paskelbta amnestija. Jis jau išvyko iš Hondurą į Meksiką. Mondragon, 27 m. amžiaus, buvo vienas iš 56 sukilėlių „komendantų“.

— Senatas 50-49 balsais patvirtino naują vyriausybės biudžetą. Dabar prasidės papildymų ir pakeitimų siūlymas, kuris biudžetą pakeis. Visi senato demokratai balsavo prieš. Juos parėmė ir trys respublikonai.

— New Yorko meras Koch kontroversijoje dėl vokiečių karinių kapinių lankymo pasižymėjo nuosaikumu, nesiskisimu. Jis pasikalbėjime su „New York Times“ pasakė nenorįs užgauti prezidento Reagano. Piktą kritiką ir asmeninius puolimus gali paveikti prezidento politiką Izraelio atžvilgiu, pasakė Koch.

— Buvęs valstybės sekretorius Kissingeris, kuris nacių laikais Vokietijoje prarado 13 savo šeimos narių, žuvusių holokauste, pareiškė, kad prezidento Reagano vizito planų keitimas ir kapinių lankymo atšaukimas padarytų didelę žalą JAV užsienio politikai, o niekam iš tiesų nepasitarant. Visi išreiškė savo nuomonę, o dabar prezidentui reikia leisti vykdyti savo planus, pasakė Kissingeris.

— Buvęs Indijos premjeras Morarji Desai padavė į teismą žurnalistą Seymour Hersh, Pulitzer premijos laimėtoją. Jis savo knygoje apie Kissingerio veiklą Baltuosiuose rūmuose parašė, kad premjeras Desai buvo CIA agentas, už informacijas gaudavęs pinigų. Desai reikalauja 100 mil. dol. baudos už jo šmeižimą.

Pramonės galybių konferencija

Bona. — Prezidentas Reaganas išvyko į Europą, kur Bonoje gegužės 2 d. prasideda laisvojo pasaulio galybių ekonominių klausimų konferencija. Šalia prezidento Reagano dalyvaus: Britanijos premjerė Margaret Thatcher, Japonijos premjeras Yasuhiro Nakasone, Kanados premjeras Brian Mulronei, Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrand, Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl ir Italijos premjeras Bettino Craxi.

Prezidentas Reaganas po šios „viršūnių“ konferencijos, kuri tęsis iki gegužės 4 d., gegužės 5 aplankys Bitburgo vokiečių karių kapines ir Bergen-Belsen koncentracijos stovyklą. Gegužės 6 jis skris į Madridą su oficialiu vizitu. Gegužės 8 jis Prancūzijoje, Strasburgo mieste, pasakys kalbą Europos parlamente ir tą pačią dieną vyks į Portugaliją su oficialiu vizitu.

Vietnamas mini pergalės sukaktį

Ho Chi Minh. — Buvusioje Pietų Vietnamo sostinėje Saigone komunistinis Vietnamo režimas suruošė didžiules demonstracijas, minėdamas 10 metų sukaktį nuo Vietnamo karo laimėjimo. Dalyvavo kariuomenės daliniai, darbininkų, mokyklų būriai. Tribunoje stovėjo devyni Vietnamo komunistų politinio biuro nariai, „brolišku“ tautų atstovai. Į minėjimą buvo pakviesti užsienio žurnalistai. Iš 150 reporterių beveik visi buvo amerikiečiai. Vienas senyvo amžiaus vietnamietis su priekaištu klausė amerikiečio televizijos reporterio: Kodėl jūs norėjote dalyvauti šiame okupacijos sukakties minėjime?

Tarp atvykusių svečių buvo amerikietis David Dellinger, vienas iš Vietnamo karo priešininkų Amerikoje, teistas vainikuojamas „Chicago Septynių“ teisme.

Izraeliui skirta papildoma parama

Washingtonas. — JAV vyriausybė, atsiliepdama į Izraelio premjero raštą valstybės sekretoriui, paskelbė, kad jau principu nutarta duoti Izraeliui papildomą 1.5 bil. dol. ekonominę paramą. Kartu su Izraeliui papildomą 500 mil. dol. paramą gaus ir Egiptas. Šiais finansiniais metais, kurie baigsis rugsejo 30 d., Izraelis jau gavo 1.8 bil. dol. karinės paramos ir 1.2 bil. dol. — ekonominės. Dabar suteikiama 1.5 bil. dol. suma bus skirta ateinantiems dvejiems metams: 1985 ir 1986. Per tuos metus Izraelis bus gavęs 7.1 bil. dol. Amerikos paramos.

Vyriausybė buvo priversta paskelbti šį paramos papildymą, nes ji jau nusprendė Atstovų rūmų užsienio reikalų komitetas, nelaukdamas administracijos veiksmų.

— Komunistinė vokiečių „revoliucijos kelės“ grupė susprogdino valdžios įstaigų ir vieno banko Koelne tris pastatus. Sužeistų nebuvo, tačiau nuostolių padaryta nemažai. Paryžiuje policija suėmė vieną iš Belgijos atvykusių turkų, kuris įtariamas NATO taikinių sprogdinimu Belgijoje.

Gegužės 10 d. prezidentas grįš į Washingtoną.

Pramonės galybių ekonominių klausimų konferencijoje, paprastai, aptariami ir kiti klausimai. Šalia oficialių suvažiavimo sesijų būna daug progų per priešpiečius ar vakarienes pasitarti su kitais valstybių vadais. Tikriausiai bus paliesti branduolinio nusiginklavimo, aplinkos teršimo, tarptautinio terorizmo klausimai, bado grėsmė Afrikoje ir JAV vyriausybės erdvės gynybos planai.

Prezidentas Reaganas į ekonominių klausimų suvažiavimą nušveža vis dar stiprų JAV ekonomikos atsigavimą, mažėjantį bedarbių nuošimtį, vis dar sustabdytą infliaciją. Kitų valstybių vadai nėra tokie laimingi. Europoje bedarbių vidurkis vis dar apie 11 nuoš., o Britanijoje bedarbių yra 13 nuoš. Japonija nesiskundžia ekonominiiais sunkumais, tačiau kiti viršūnių konferencijos dalyviai gali pulti premjerą Nakasonę dėl japonų importo tarifų, prekybos varžymo. Vakarų Vokietijos ekonominis augimas pernai siekė vos 2.5 nuoš., o Japonijos — 5.75 nuoš.

Prezidentas Reaganas ir jo patarėjai konferencijoje toliau propaguos pajamų mokesčių mažinimą, visiškai laisvą prekybą, laisvosios rinkos principus. Europiečiams tie patarimai žinomi, tačiau jiems nėra lengva karpyti socialinių programų lėšas. Net ir Amerikoje tokių lėšų karpymas susilaukia opozicijos. Daug Europos valstybių bedarbių pašalpas moka iki dvejų metų, daug kur varžomas darbininkų atleidimas. Pensijos, medicinos patarnavimų apimtys, vaikų priedai, butų priedai Vakarų Europoje pareikalauja daug valdžios lėšų, todėl vyriausybės negali mažinti mokesčių ar varžyti socialines programas, ką daro dabartinė administracija Amerikoje.

Europiečiai kritikuos deficitą Amerikos biudžeto deficita, didelių bankų nuosimčius. Kritikos susilaukus nepaprastai aukštai iškilus dolerio vertė. Prancūzijos Mitterrandas žada kritikuoti tarptautinę valiutos sistemą, kuri kalta dėl Europos sunkumų.

Prezidentas Reaganas konferencijoje girsis vyriausybės pastangom mažinti biudžeto deficitą. Jį sumažinus, nukris ir bankų kredito diskonto tarifai. Komercinis aktyvumas Amerikoje pradėjo slūgti, tačiau privati verslininkystė ekonominį atsigavimą pratęs, jei neįvyks kokių nenumatytų sunkumų. Prezidentas pabrėžia savo kalbose, kad deficitą mažinti reikia ne keliant mokesčius, bet mažinant išlaidas. Tas padeda ir kovojant prieš kainų kilimą. Prezidentui konferencijoje gali padėti ir premjerė Thatcher, nes Britanijos augimas šiemet padidėjo, nors panašiai kyla ir infliacija.

KALENDORIUS

Gegužės 2 d.: Atanasas, Zoė, Eidmantas, Meilė.

Gegužės 3 d.: Pilypas ir Jokūbas Ap., Arvistas, Diva.

ORAS

Saulė teka 5:48, leidžiasi 7:48.

Saulėta, temperatūra diena 65 l., naktį 50 l.

PUSRYČIAI MAMYTĖMS

Gegužės 12 d. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos kavinėje tuoj po 11:30 val. šv. Mišių mūsų parapijos jaunimas ruošia mamytėms pusryčius. Jie žada Motinos dieniui gražiai išpuošti kavinę, pagaminti skanius pusryčius, ne eilinius, bet su šampanu, rengiasi ir trumpai programėlei, kurią atliks vidudienyje, 12:30 val. Mamytės ir jų artimieji yra kviečiami praleisti šią gražią ir prasmingą popietę draugų ir pažįstamų tarpe parapijoje.

Mūsų parapijos vyresnysis jaunimas, Švietimo komitetui padedant, susiorganizavo žiemos metu. Buvo trys susirinkimai ir įvyko keli pašnekesiai. Vasario mėn. pakviestas kun. Antanas Saulaitis, SJ, o kovo mėn. kun. Juozas Vaišnys, SJ, ir dr. Romualdas Kriaučiūnas iš Lansingo. Kiekvieną kartą dalyvavo daugiau 70 asmenų, kurių pusę sudarė jaunimas. Parodyta nemažai entuziazmo ir susidomėjimo mūsų parapija ir jos veikla. Išrinktas jaunimo komitetas: Kristina Butkūnaitė, Linas Erlingis, Alma Lelytė, Darius Rudis ir Algis Rugienius.

Šiuo metu jaunimas platina bilietus dovanų paskirstymui, kurs numatytas gegužės 12 d., pusryčių metu. Pelnas bus skiriamas įsigyti televizijos ir video aparatams, kad būtų galima juos naudoti mokyklai, organizacijoms, taip pat ir parapičiai turėtų galimybę pamatyti įvairius lietuviškus įvykius, nes šiomis dienomis didieji mūsų renginiai dažnai būna filmuojami. Tikimės visuomenės šias pirmąsias jaunimo pastangas šiltai sutiks. Dar kartą maloniai kviečiamas mamytės ir visi kiti tuoj po šv. Mišių neskubėti namo; kavinėje jų lauks vašingas jaunimas.

Liūda Rugienienė

VYSKUPŲ PRIĖMIMAS

Gegužės 26 d. Detroito ir Windsorio lietuviams bus neeilinė šventė. Tą dieną mūsų naujasis vyskupas Paulius Baltakis Detroito Dievo Apvaizdos bažnyčioje suteiks Sutvirtinimo sakramentą gražiam būriui jaunimo. Ta proga Detroito ir apylinkių lietuviškoji visuomenė kviečiama susipažinti su išeivijos lietuviams paskirtuoju vyskupu.

Iškilmes prasidės sekmdienį, gegužės 26 d., 10:30 val. r. šv. Mišiomis ir Sutvirtinimo sakramento teikimu. 12:00 val. įvyks vyskupo pagerbimas – pietūs, kurių metu organizacijos, jų atstovai bei pavieniai asmenys turės progos susitikti su vyskupu, jį pasveikinti ir pasikalbėti. Išsėdėtina, kad šis vyskupas neturi savo vyskupijos, neturi nei katedros, nei nuolatinį pajamų. Visi laisvojo pasaulio lietuviai yra jo vyskupija ir mūsų širdys yra jo katedra. Tik mūsų dosnumas sudaro sąlygas šiam vyskupui atlikti jo vyskupiškas pareigas, susijusias su nemažom finansinėm išlaidom.

Visi stenkimės dalyvauti vyskupo sutikime, parodydami džiaugsmą jo paskyrimu ir atvykimu pas mus, tuo būdu įvertindami ir paremdami jo darbą. Organizacijų atstovai ir pavieniai asmenys, norintieji pasveikinti vyskupą, prašomi kreiptis į Dievo Apvaizdos parapijos tarybos vicepirmininką, Juozas Ambrose – vicepirmininkas, tel. 1 484-4028.

Priėmimo metu svečiams bus tiekiami pietūs, kurie bus ruošiami savanorių pastangomis, o jų pelnas bus aukmūsų svečiui. Norint socialiai visus pavaišinti, prašoma iš anksto įsigyti pakvietimus klebonijoje, pas Tarybos narius arba kreipiantis į Alfonsą Juską tel. 264-7735. Dalyvavimo auka 7 dol. suaugusiems ir 3 dol. vaikams iki 12 metų.

V.P.

TRUMPAI

„Svyturio“ Jūros Šaulių gegužinėje po stogu balandžio 21 d. dalyvavo daug žmonių ir iš kaimyninių parapijų. Kuopos moterų sekcija, vadovaujama O. Selenienės, buvo gerai pasiruošusi ir atsilankusieji skaniais valgiais pasistiprino. Moterų sekcijai taip pat priklausė S. Pauliukienė, S. Sirutavičienė ir E. Braziūnienė.

Tradicinis abiturientų balius įvyks gegužės 4 d. Jaunimo centre. Rengia skautų tėvų komitetas, šokiams gros Neo-Lituanų orkestras, Stalai užsakomi pas M. Skorubskienę tel. 478-5878.

D.L.K. Birutės draugija Detroito savo veiklos 30 metų sukaktį minės gegužės 5 d., sekmdienį. Minėjimas pradėdamas 10:30 val. r. pamaldomis šv. Antano bažnyčioje. Po Mišių parapijos salėje akademija ir meninė dalis, kurią atliks Detroito Moterų vokalinis kvartetas. Po programos bus pietūs, kurių kaina 8 dol. Pakvietimai gaunami pas K. Daugvydienę arba pas S. Simoliūnienę.

S. Slizys

RADIJO VALANDELEI KETURIASDEŠIMT METŲ

Dar prieš „Amerikos Lietuvių Balso“ įsteigimą Detroito, WJLB stotyje, veikė lietuvių radijo pusvalandis, tvarkomas prokomunistiškai nusiteikusių asmenų, kurie negalėjęs pabėgti, atsėdūrė Vakarų Europoje ir prašė pagalbos. Ne vienas, šios propagandos suklaudintas, atsisakė net savo giminių.

Detroito lietuviai patriotai ir sumanėsi veikėjai pasiryžo likviduoti šią melus skleidžiančią radijo valandėlę. Patriotinės radijo valandėlės steigimo darbą pradėjo Lietuva Vaduoti sąjungos 6 skyrius, vėliau persiorganizavęs į ALT s-gos Detroito skyrių. Šio skyriaus susirinkime 1945 m. liepos 15 d., šv. Antano parapijos mokyklos klaseje buvo išrinktas radijo steigėjų komitetas: Harry A. Kapturauskas, Stefanija Douvan-Čiurlionytė, Marija Sims, Juozas Ambrose, Helen Rauby ir Vytautas Markūzas.

Pirmame radijo steigėjų komiteto susirinkime 1945 m. liepos 25 d., dr. Jono ir Marijos Sims namuose, buvo nutarta radijo pusvalandį pavadinti „Amerikos Lietuvių Balsas“ (American Lithuanian Voice). Tą vardą jis turi ir dabar, nors 40 metų laikotarpyje, kurį laiką pakliuvęs į privačias rankas, buvo pasivadinęs „Baltic Melodies“ vardu.

Radijo valandėlė išlaikyti, 1945 m. rugpjūčio 12 d. įvykusiame susirinkime buvo nutarta steigti „Amerikos Lietuvių Balso“ radijo klubą; jam vadovauti išrinkta valdyba: Harry A. Kapturauskas pirmininkas, Juozas Bertasius – vicepirmininkas, Juozas Ambrose – vicepirmininkas,

Marija Sims protokolų sekretorė, Helen Rauby finansų sekretorė ir Viktoras Petrikas – išdininikas. Steigiantis ALB radijo klubui ir verbuojant narius, į kvietimą atsiliepė visa eilė asmenų, jų tarpe Juozas Bačiūnas, Kazys Karpis, tuo laiku buvęs „Dirvos“ redaktorius.

1945 m. rugsėjo 8 d. 7:30 val. vak. iš stoties WJLB radijo bangomis suskamba „Amerikos Lietuvių Balsas“, kuris dar ir dabar, tik iš kitos stoties – WCAR, banga 1090 AM, kas sekmdienį nuo 8:15-9 val. ryto perduoda žinias, muziką ir dainas. Tai yra pats vertingiausias ir patogiausias laikas. Prieš 15 metų ALBR klubas iškilmingai minėjo 25 metų sukaktį, kurios proga buvo išleistas gražus 28 puslapių leidinys, kuriame smulkiai aprašyta 25 metų veikla ir išspausdintos steigėjų nuotraukos. Leidinį paruošė žurnalistas Stasys Garliauskas.

1980 m. spalio 5 d. „Amerikos Lietuvių Balsas“ Lietuvių

namuose paminėjo savo veiklos 35 metų sukaktį. Trumpą klubo apžvalgą pateikė Stasys Garliauskas, meninę dalį atliko muz. Stasio Sližio vadovaujamas jaunimo choras ir Galinos Gobienės vadovaujami „Šilainės“ tautinių šokių šokėjai.

„Amerikos Lietuvių Balsas“ 40 metų laikotarpyje turėjo įvairių krizių ir vargų. Buvo net toks laikas, kad valandėlė neveikė. Buvo ir gražių dienų. Turėjo suorganizuoti žaves stiprų ir pajėgų chorą. Chorui vadovavo chorvedžiai: Jonas Valiukas, Rapolas Valadka, muz. St. Žemaitis ir Bronius Budriūnas. Buvo suorganizuotas ir moterų sektetas bei vyrų oktetas, kuriems vadovavo muz. Stasys Sližys.

1951 m. rugsėjo 16 d. į ALB buvo įsijungęs „Alkos“ sambūris, vadovaujamas Justo Pusedėsio. Taip pat buvo įsijungę studentai, skautai, skautės, šauliai ir atskiri žmonės. Amerikos Lietuvių Balsas nuo pat pradžios pasižymėjo įvairių renginių ruošimu. Žmonės tuos renginius

mėgsta ir į juos gausiai atsilanko.

Sumažėjus Detroito meninės jėgoms, ALB jų pasikviečia iš kitų miestų.

Paminėsiu tik du vėliausius: 1982 m. spalio 17 d. Crestwood auditorijoje koncertavo Clevelando Grandinė. 1984 m. gegužės 6 d. toje pačioje auditorijoje koncertavo Toronto vyrų choras „Aras“. „Amerikos Lietuvių Balsas“ klubo 40 metų veiklos sukaktis bus paminėta 1985 m. spalio 19 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Meninę programą atliks Toronto „Gintaras“.

Klubo valdybą sudaro: Kazys Gogelis – pirmininkas, Antanas Sukauskas, Leonas Petronis ir Juozas Račiukaitis – vicepirmininkai, dr. Algis Barauskas – vicepirmininkas ypatingiems reikalams, Birutė Barauskienė – sekretorė, Leonardas Šulcas – finansų sekretorius – išdininikas.

Vincas Kankalis, Albinas Pusedėsris, ir Antanas Pesys – direktoriai.

Ona Šadeikienė, Pranas Povilaitis, Magdalena Bernotaitienė, Jonas Bernotaitis, Juozas Mačiulaitis ir Pranas Viršila – valdybos nariai. Alfonsas Lukas – tvarkdarys.

Jonas Kriščiūnas ir Albertas Misiūnas – valandėlės redaktoriai pranešėjai. Jiems kartais talkina pirmininkas Kazys Gogelis ir Kęstutis Miliūnas.

Antanas Grinius

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

APYGIARDOS SUVAŽIAVIMAS NEWARKE

Lietuvos Vyčių Atlanto Pakrančių apygardos suvažiavimas kovo 10 d. įvyko šv. Trejybės parapijoje Newarke. Seimininkais buvo 29-ta kuopa. Arti trys šimtai suvažiavimo dalyvių pripildė mažą, bet labai jaukią šv. Trejybės bažnyčią. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė parapijos klebonas prel. Šarnus. Prie altoriaus jam padėjo Tevas Klemensas Zalaiš, OFM. Pamokslė klebonas pagyrė vyčius, taip gausiai čia suvažiavusius, ir prisiminė, kiek daug Lietuvos vyčių organizacija yra prisidėjusi prie lietuviškų parapijų išlaikymo. Per Mišias keli vyčiai, jų tarpe ir prel. Šarnus, buvo pakelti į 4-tą vyčio laipsnį.

Po Mišių ir pietų prasidėjo iškilmingas susirinkimas. Vadovavo apygardos pirmininkas Laurynas Janonis. Suvažiavimą pasveikino 29-tos kuopos pirm. Marija Stonytė. Invokacija sukalbėjo prelatas Šarnus. Septyni vyčiai buvo pakelti į 3-čią laipsnį.

Pagrindinė suvažiavimo kalbėtoja buvo centro valdybos pirmininkė Loreta Stukienė. Ji pasveikino Kazimierus ir Kazimieras, prisiminė šv. Kazimiero iškilmes Romoje bei jų atgarsį pasaulyje. Ragino neleisti tam aidui nutilti, tų metų dvasioje gyventi iki 1987-tųjų, kada švęsime Lietuvos krikšto sukaktį.

Valdybos ir komitetų pranešimus pradėjo pirm. Laurynas Janonis, pasidžiaugdamas, kad apygardą auga kuopomis ir nariais. Priminė, kad apygardos mugė bus balandžio 13 ir 14 dienomis Atsimainymo parapijoje Maspeth. Kvietė visas kuopas prisidėti prie mugės pasisekimo. Vicepirmininkas Jonas Adomėnas kalbėjo apie naujas kuopas Riverhead ir Binglamton miestuose, New York valstijoje. Antrasis vicepirmininkas Jonas Antanavičius kalbėjo apie Jaunimo metus ir reikalą turėti organizacijoje daugiau jaunų žmonių. Sekretorė Adelė

Dausickienė pranešė, kad apygarda turi 23 kuopas ir 1422 narius. „Vyčio“ redaktorė ir Lietuvos Reikalų komiteto pirmininkė Bronė Avizaitė pasakojo, kaip jos parapijoje Amsterdame Lietuvos labui dirba vyčių šeimos. Visuomeninių Reikalų komiteto pirm. Dalia Bulvičiūtė kalbėjo apie kalėdinių sveikinimų rašymą lietuviams kalniniams. Arti 90 nuosimčių tų laiškų buvo gražinta. Tas įrodo susizinojimo varžymą Sovietų Sąjungoje, ką šiuo laiku tyrinėja kongresmanas Benjamin Gilman komitetas.

Buvo nutarta padėti OSI persekiojamiems lietuviams, 100 dol. paskirta vyčių adoptuotai šv. Kazimiero kolegijai Romoje. Nutarta sumokėti šios vasaros „Aušros“ stovykloje stovyklausiantiems vienam jaunam vyčiui ar vytei.

Posėdžiui įpusėjus, griausmingais plojimais buvo pasveikintas atvykęs prelatas Pranas Bulovas, apygardos dvasios vadas, kuris, atlikęs savo sekmdienio pareigas Maspeth, atsukėjęs pas vyčius į Newarką. Prelatas ragino šiais Jaunimo metais ypač melstis už pašaukimus ir dvasinį gyvenimą.

Meninę programą buvo parengusi apygardos Kultūros komiteto pirmininkė Marija Lepera. Jonas Tamašauskas jautriai padėkdamas Baranauskio eilėraščių, o vyčių choras padainavo kelias dainas.

Posėdžiui pasibaigus, duosnios ir labai darbščios 29-tos kuopos seimininkės visus kvietė prie gausaus bufeto. Laimingieji džiaugėsi laimikiais iš gausaus dovanų paskirstymo. Atrodo, kad niekas nenorėjo vaziuoti namo, atsiskirti nuo gerų draugų. Pasiguodėme nors tuo, kad birželio mėnesį bus kitas suvažiavimas, kuriame visi žadėjome dalyvauti.

Dalia Bulvičiūtė

112-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Balandžio 16 d. Marquette Parko parapijos salėje įvyko 112-tos vyčių kuopos susirinkimas. Nebuvo kuopos dvasios vado kanaaninko

Vaclovo Zakarausko, tuo laiku gulėjusio ligoninėje. Susirinkime dalyvavę klebonas Antanas Zakarauskas ragino melstis, kad Dievas padėtų dvasios vadui pasveikti. Taip pat patarė šiais metais nevykti į Lietuvą, nes komunistai ten šventą 45-kių metų sukaktį nuo Lietuvos pavergimo, ta proga ruošia dainų šventę ir nori kuo daugiau žmonių pritraukti iš laisvojo pasaulio, kad vėliau galėtų sakyti, jog visi džiaugiasi „išlaisvinta“ Lietuva.

Ant trijų stalų buvo išdėstyti vyčių nuotraukos, paimitos iš archyvo, kuris buvo Vyčių salėje, dabar jau parduotoje. Nuotraukos buvo iš labai senų laikų. Pavyzdžiui, Cicero 14-ta kuopa 1915-tais metais; niekas jau nebeatpažintų tų žmonių, jei nebūtų užrašyta, kas jie yra. Buvo nuotraukų iš 1917, 1920, 1925 metų. Juoda ant balto nuotraukos gražiai išsilaikiusios. Zuzana Bolanos pasakė, kad jos bus sukataloguotos, o dalį pasiųs dabar rašomai Lietuvos vyčių organizacijos istorijai.

Birželio 29 d. bus Lietuvos diena šv. M. Marijos Gimimo parapijoje. 112-ta vyčių kuopa turės ten savo kioską.

Irena Sankutė pranešė, kad „Vyčiai“ jau pradės skelbti šiu metų vyčių seimą, įvyksiantį New Haven mieste. Seime į garbės nares bus pakelta Estelle Rogers, 112-tos kuopos narė.

Šį šeštadienį, gegužės 4 d., Chicago vyčių salėje bus 112-tos kuopos pirmininko Pauliaus Binkio ir tos kuopos Kultūros komiteto pirmininkės Zuzanos Bolanos vestuvės. Šiame susirinkime kuopos nariai pagerbė juos, papuošdami gėlių žiedais ir įteikdami dovaną, sudainuodami „Ilgiausių metų“.

E. Pakalniškienė

TIKĖKIME...

Yra vilties, kad nors ir vėlav, vienybė tarp krikščionių visvien bus įgyvendinta.

Patriarchas Atenagoras (1967 m.)

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9350 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, Second class postage paid at Chicago, IL.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$53.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuñčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur - Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipnius taisyso nuožūra. Nesunaudotų straipnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pristatymas gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies Ligos
6132 S. Kedzie Ave. Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsilaps, skambinti 374-6004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinėtį perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 WEST 51ST STREET
Tel. - GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; sešt. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - 233-8553
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. RE-lance 5-1811
DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ - VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12; Sešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-6348; Rez. FR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-0; penkt. 10-12; 1-6

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
6104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. - 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 - Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Dieabeto, thyroido, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
Medicare apdrausti pacientai priimami
2454 W. 71 St. Chicago, Tel. 773-3099
Val. pagal susitarimą
24 val. "answering s." Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIDUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2036 W. 63rd St.
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2600, rez. 448-5

Edmundas Vižinas, M.D., F.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 596-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILBOA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

KUO VARDU PRIEŠAS

Skaitytojas paskambina redaktorui, ir tarp jų užsimeza šitoks pokalbis.

SKAITYTOJAS: Kodėl Jūs tą sėtono karalystę vis vadinate „Sovietų Sąjunga“?

REDAKTORIUS: O kaip norėtumėt, kad ją vadintume? „Tarybų Sąjunga“?

S.: Aišku, kad ne.
R.: Tai koks Jūsų priekaištas?

S.: Prieš atsakydamas į šį klausimą, ar pirma galėčiau Jūsų paklausti vieno dalyko?

R.: Prašau.
S.: Jūs ir aš sutinkam, kad nereiktų rašyti „Tarybų Sąjunga“. Kodėl?

R.: Kodėl sutinkam, ar kodėl nereiktų rašyti?

S.: Kodėl nereiktų rašyti, t.y. kodėl išvis nevertotinas šis terminas?

R.: Ar Jūs klausiat už tai, kad nežinot, ar tik šiaip sau?

S.: Klausiu, norėdamas išsiaiškinti, ar mes prie to bendros išvados — kad nevertotinas posakis „Tarybų Sąjunga“ — prienam vienodais argumentais, ar kiekvienas truputį savaip.

R.: Aš tai prieinu labai paprastai. Kam piktnaudžiauti gražiu lietuvišku žodžiu? Jei Sovietiją vadintume „Tarybų Sąjunga“, tai ir jos valdžią reiktų vadinti „tarybų valdžia“. O ten tokios valdžios nė dūko. Diktatorių klijos siautėjimas — jokia ne tarybų valdžia. Todėl šitaip ją vadinti būtų tik nekaltas fraze užglaistytis bjauriai tikrove. Žinoma, tai nereikia —

S.: Aš irgi taip —
R.: Lukterkit sekundėlei, duokit užbaigti mintį. Sakau, tai nereikia, kad tas žodis mums toks pat tabu, kaip ir senovės žydams Dievo vardas. Kartais jis visiškai savo vietoje. Va, mūsų čia pokalbis jau po kelis sykius ištarėm „Tarybų Sąjunga“, ir tuomet tautinei drausmei nenusikalto. Arba, norėdami pironizuoti, nepasakysime geriau, kaip „tarybinė laisvė“, „tarybinė gerovė“ ar... „tarybiniai kvepalai“ (brrrr...). Tačiau šiaip, normaliais atvejais, kalbėdami apie sovietinius dalykus tiesiai, be jokio ypatingo atspalvio, žodžio „tarybų“ ir „tarybinis“ paprastai galėtume ir turėtume išvengti.

S.: Simtu procentų su Jumis sutinku!

R.: Džiaugiuosi.
S.: Tad ir grįžtu prie pradinio savo klausimo: kodėl Jūs „Drauge“ tą sėtono karalystę visur vadinate „Sovietų Sąjunga“?

R.: Kodėl „Sovietų Sąjunga“? Juk tik ką išsiaiškino, ir abu sutarėm, kad „Tarybų Sąjunga“ ją vadinti nedera, o dabar Jūs klausiat, kodėl ją vadinate „Sovietų Sąjunga“?

S.: Taip, klausiu!
R.: Nesuprantu, ko Jūs norit...

S.: Tik vieno: sužinoti, kodėl dauguma „Draugo“ redaktorių ir bendradarbių pastoviai vartoja tą terminą — „Sovietų Sąjunga“?

R.: Pasakysiu tiek, arba mano galva buka, arba...
S.: Matau, kad Jūs nesuprantat mano klausimo.
R.: Aš tą jau seniai prisipažinau!

S.: Klausykite gerai, nes paaiškinsiu. Keisdami „Tarybų Sąjunga“ į „Sovietų Sąjunga“, Jūs atliekate tik pusę reikalingos korektūros, o kita pusė pamirštata... Ar aišku?

R.: Tik pusė?... A, taip, dabar jau supratau!

S.: Taigi matote.
R.: Kur gi ne? Ir kaip aš ankščiau to nepastebėjau! Kratomės žodžio „tarybų“, nes jis gražus, savas, o bjauriai svetimybės žymėti — laitar nauja svetimžodis „sovietų“...

KONSTITUCIJA IR ABORTAI

RŪTA KLEVA VIDZIŪNIENĖ

Viena iš problemų, kuri tikrai įkaitino balsuotojus per paskutinius prezidentinius rinkimus, buvo moters neštumo, taigi naujos gyvybės nutraukimo klausimas. Krašto gyventojai, kurie tikrai nuosirdžiai domėjosi moraliniais ir teisiniais sprendimais, greitai susiskaldė į dvi priešingas grupes, vadinamas „už gyvybę“ ir „už laisvo apsisprendimo teisę“. Debatams įsisiūbuojant, abi grupės pradėjo verbuoti narius, ruošti demonstracijas, o spauda pasigriebė šią temą ir buvo užversta proklamacijomis, argumentuotais straipsniais, koki pagaliau buvo prieta ne prie abortų klinikų padėginėjimo ir rimto pavojaus ten dirbantiems personalui.

Po rinkimų klausimui vėl grįžtant daugiau į teisinę sritį, pravartu apsvaistyti šį jautrų klausimą jau ne vien jausminiu, bet ir legalistiniu atžvilgiu.

Aukščiausias teismas, remdamasis krašto konstitucija ir sprenddamas su negimusių teismis surištas bylas, niekad nerikavo šios problematiškos sąvokos į religinę sritį, o pasirodo žvelgti į šią problemą tik iš valstybių finansinės atsakomybės ir asmens privataus apsisprendimo bei vietos valstybės konstitucinių nuostatų taško. Išneamt iš to teisinio galvojimo, buvo nutarta panaikinti finansinę moterims, norinčioms sustabdyti neštumo eigą. Tačiau toks nutarimas greitai įkrito į savo pačių iškastą duobę — buvo pradėta šaukti, kad vėl norima nubausiti neturtinguosius, nes turtingai materialiai kiekvienu atveju pinigai daktarui nesant jokia problema, o neturtingųjų nenorimus vaikų vėly vien turės išlaikyti ta pati valstybė. Gerai ar blogai žiūrėti į tai tik teisės akimais? Pabandykime atitraukti pažvelgti į šio sprendimo priežastis.

Be jokios abejonės, reikia pagerbti asmens stiprą įsitikinimą, kad abortas yra nuodėmė Dievo akyse. Betgi krašte gyvena daug nereliginčių arba kitaip ir šį klausimą žiūrintį žmonių, kurie yra susirūpinę pasaulyje dideliais šuoliais įsisiūbavusių žmonių daugėjimu, spaudai gądinant, kad už dešimties metų žmonių bus dvigubai daugiau, ypač neturtinguose kraštuose. Televizija kasdien rodo badaujančius milijonus, apsupstus būriais vaikų su blankia ateitimi ir išteklių ribotumu. Tokių asmenų tvirtas įsitikinimas,

amžino, išskyrus tai, kad tie potvarkiai būtinai turi būti paremti konstituciniais samprotavimais.

Siandien, reikia tikėtis, esam jau toli nuo tų laikų, kai buvo skelbiamas šūkis „kieno valdžia, to ir religija“, kaip ir kruvinų religinių, kadaise vadinamų šventais, karų, bent šiame krašte ir vakarietiško laisvojo pasaulio pusėje. Dabartiniai karai vyksta teismo salėse jau ne tarp atskirų religijų, bet tarp religinių grupių ir valdžios. Tačiau kas kadaise buvo savaime suprantama religijai daugiau ar mažiau vientisuose kraštuose, kaip Ispanija, Italija, Švedija, Lenkija ar Lietuva, nebėra taip aiški šiais laikais, o ypač tokioje margaspalvėje šalyje, kokios yra Jungtinės Amerikos valstybės. Todėl kiekvienas teismo nutarimas religijų atžvilgiu neišvengiamai turės sukelti kitąp manančių pyktį.

Dabartinės mūsų valdžios religijai nuspalvinti posakiai greičiausiai yra daugiau siekią politinių, o ne ideologinių pergalių. Kai pinigine parama privatioms mokykloms gali būti teigiamai ginčijama ta prasme, kad krašte pilna ir ne religiniais pagrindais įsteigtų privačių mokyklų, to paties negalima būtų pasakyti apie teismų sprendimus abortų atveju. Laikantis krašto konstitucijos, teismai neturėtų leisti potvarkį tuo klausimu, sukeldami tik neapykantą ir šventus karus savo piliečių tarpe.

Absoliutūs įstatymai dažnai vėliau pasirodo neįgyvendinami. Visi žinome atvejų, kur jauna neviltinga pagauta mergina nutraukė ne tik kūdikio, bet ir savo pačios gyvybę siūla. Atrodytu, kad sprendimai šiuo atveju yra ne teismo, o asmenų, jų auklėjų, jų religijos supratimo reikalas. Ar šiuo atveju konstitucija turi nustatyti, kuri religija apie negimusių žaldymą geriausiai galvoja? Kadama, kad artimoje ateityje bus vis dažniau keliami šie klausimai ne tik spaudoje, bet ir teismuose, tačiau joks sprendimas nepatenkins visų piliečių. Tik paties asmens dvasinis subrendimas gali jam duoti atsakymą.

Daromės tobuli ne dauginami pratybas, atgailas ir kankinimais, o tobulėjame meilės grynumu, su kuriuo atliekame tuos dalykus.

Šv. Pranciškus Salezietis

DARAPIE GORBAČIOVUS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

„Kartais ir sovietinės moters gali tirti žodį“ — taip savo prisiminimuose rašo buv. A. Gromyko patikėtinis ir šiandieninis perbėgėlis į vakarų pasaulį A. Ševčenko. Labai dažnai, jo teigimu, asmeniškuose reikaluose S.S.-gos užsienių reikalų ministras klausia ir laukia savo žmonos Lidijos patarimo.

O kaip M. Gorbačiovas — ar ir jis eis gudo A. Gromyko keliu? Į šį klausimą sunku šiandieną atsakyti, tačiau pirmi Raisos žingsniai rodo, kad ji netylės, kaip jos pirmtakės tylyje.

Jau ankščiau Drauge esu minėjęs britų spaudos liaupsinimą, lyginant Raisą Gorbačioviene su buv. prezidento J. Kennedy žmona ar net filmų aktore Bo Derek. Sakau nesąmonė, nes tai yra perdėtas saldiežuvaivimas, kadangi S.S.-gos „grietinėlis“ privatus gyvenimas niekuomet neišplaukia į viešumą.

Tiesa, kaip rašo anglų laikraštis „Sunday Telegraph“ „aparatai“ vakarais mieliai žiūrį Skandinavijoje gamintų pornografinių bei JAV kriminalinių filmų. Šią paslaptį laikraščiai atidengė perbėgęs S. S.-gos centrinio filmų archyvo technikas N. Penkovas. Aukšti pareigūnai aiškina, kad šie filmai jiems reikalingi „Studijų“ reikalam.

Tačiau grįžkime prie Gorbačiovo.

Keista, iki šiol nežinoma R. Gorbačiovieneš gimtinė, jos „hoby“. Spauda tik pranešė apie jos studijas Maskvos u-te, kur ji susipažino su studentu M. Gorbačiovu ir būdama 21 m. už jo ištekėjo. Kiek daugiau vakarų pasaulio korespondentai apie „first lady“ sužinojo vasario mėn. balsavimuose, kada Gorbačiovo šeimai je pamatė prie rinkimų būstinės, turėdami prašą taip pat trumpai pasikalbėti. R. Gorbačioviene nebijojo pasisakyti esanti „babuška“, kartu atsivesdama vaikaitę ukrainietišku Oksanos vardu.

Priešingai tikrų rusiškų moterų atstovėms — Brežnevinei ar Černenkinei — Raisa paliko elegantiškos ir pasauli mačiusios damos išpūdį, tinkančios kiekvieno aukšto lomo draugystei. Patryma pasikalbėjimui su buržuazinio vakarų pasaulio luomui Raisa gavo gyvendama Stavropolyje, garsiaime S.S.-gos kurorte, kur jos vyras ejo apygardos komunistų partijos sekreto-

rius pareigas. Daug aukštu sovietinių pareigūnų buvo Gorbačiovo šeimos svečiai.

Surengtame pas Černenkiene tarptautinės moters dienos proga priėmimo R. Gorbačioviene laikėsi gan rezervuoti, žinodama jau iš anksto savo vietą Kremluje, kadangi iš tikrųjų jos vyras jau vadovavo S.S.-gos gyvenimui. Gorbačioviene nepasirodė viešumoje, išrinkus jos vyrą Kremliaus šefu. Teisingai vokiečiai rašo, kad maskviečiai niekuomet nepamatys iš arti Gorbačiovieneš veido. Kaip ir jos pirmtakės, taip ir naujoji Maskvos „first lady“ apsirinkimui bus vėžama juodu limuzinu į partiečių atskiras krautuves.

Tuo tarpu keturių milij. bulvarinio dienraščio Bild Londono korespondentai J. Krummer ir P. Michalski rašo, kad iki šiol iš vakarų pasaulio atstovų geriausiai Gorbačiovo pažino konservatorių partijos parlamentarai John Browne, pralaidęs su jais dvylika valandų. Anglo teigimu, Gorbačioviene ir jos vyras yra labai smalsūs. Ji nestovi tyledama šalia vyro, bet kalba ir smalsiai teirauja.

J. Browne priminė Gorbačioviui, kad Maskva remia Lotynų Amerikos teroristus. Gorbačiovas „surugštėjo“, supludamas anglii į petį ir atskydamas jam dar prieš vertėją. Jis niekuomet nekalbėjo angliškai, tad atrodo, kad jis gerai moka anglų kalbą. Savo palydovą ir Browne vertėją rusą Terleckį Gorbačiovas pakvietė aplankyti S.S.-gą. Terleckis tuoj pat jam atsakė: KGB pasinėti mano tėvą 20-čiai metų į Sibirą... Gorbačiovas tuoj pat jį pertraukė sakdamas, kad šį kartą ta pati KGB Terleckį gerai saugos! (Terleckis — gal disidentu lietuviu Terlecko sūnus? — K.B.)

J. Browne nesitiki, kad M. Gorbačiovas pakeis ligšiolinę politinę liniją. Užklausus Ščeranskio ir kitų disidentų likimo, Kp sekretorius politikai atsakė — jis ir visi kiti užsitarnavo kalėjimo ir ten jie paliks.

Dienos metu pakvietus Gorbačiova stikluokui vodkos ar taurėi vyno, jis griežtai atsisakydavo, prašydamas apelsinų sunkos. Tačiau vakaro pokylyje jis mieliai išgerdavo keturis — penkis stikluokus vodkos.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirks
VLADAS RAMOJUS

5
Tačiau, prieš darydamas tokią išvadą, skubu pabrėžti, kad instituto klausytojų tarpe buvo, sakyčiau, spaudos veteranas, nepriklausomoje Lietuvoje buvęs savitarsišio „Žemaičių Prietelis“ redaktorius kun. Feliksas Gureckas, vėliau Oxfordo universitete, Anglijoje, apgynęs teologijos doktoratą; buvo kun. Benediktas Sugintas, stačės bažnyčias Brazilijoje ir Kaune, ir suorganizavęs didelį rėmėjų ratą Vasario 16 ir Saleziečių gimnazijoms Europoje; buvo jau garsėjanti menininkė Bronė Jameikienė, kuri ir be šio seminaro jau sugebėjo parašyti puikius ir žinoviskus meno parodų aptarimus. Klausytojų tarpe rikiavosi buvęs žinomas Biržų gimnazijos ir vėliau Pinnenbergo Baltų universiteto krepšininkas, būsimasis evangelikų reformatų kunigas ir žurnalas „Mūsų sparnai“ redaktorius Eugenijus Gerulis; šalia jo sportininkas ir būsimasis aktyvus žurnalistas Edvardas Šulaitis; taip pat būsimasis advokatas Algis Kėželis; būsimoji jaunimo rašytoja Danutė Brazytė-Bindokienė; skautininkė Zuzana Juškevičienė ir Ona Zailskienė; būsimasis visuomenininkas Albinas Karnavičius-Karnius; būsimoji ilgametė „Draugo“ Moterų skyriaus redaktorė Stasė Semėnienė ir kiti.

Po dienos darbų susirinkę į seminarą kursantai privalėdavo išklausti po dvi paskaitas iki 45 minu-

čių ilgio ir užrašyti po tris iš paskaitos turinio išplaukusias pagrindines mintis. Tai buvo kartu klausimai, vėliau įtraukti laikant baigiamuosius egzaminus. Paskaitų, kurių išsklausėm keliasdešimt, temos buvo labai įvairios. Šalia kiekvienam rašančiam žinotinų elementariausių temų, pvz. kaip paruošti žinią, reportažą (man tai buvo viena įdomiausių temų) ar straipsnį, buvo gvildinamos istorinės ir net filosofinės temos. Kun. dr. Antanas Juška kalbėjo apie nepriklausomos Lietuvos laikraščius, kun. dr. J. Vaišnora apie lietuvių laikraščius tremtyje, redaktorius Stasys Pieza autoretetiškai pasakojo apie Amerikos dienraščius, vėliau visus kursantus nuvežęs ir į dienraščio „Herald American“ leidyklos rūmus ir ten visą dienraščio gamybos procesą rūpestingai parodęs. Tuo metu Stasys Pieza buvo to didelio Chicago dienraščio religinio skyriaus redaktorius. Kai maždaug 31 metams praėjus man tekdavo paruošti „Amerikos Balso“ šeštadienio religines valandėles, Stasio Piezos prieš daugelį metų žurnalistikos seminare pateiktos mintys labai pravertė.

Kalbos dalykus žurnalistikos seminare gvildeno dr. Petras Jonikas ir rašytojas Česlovas Grincevičius. Kitos įdomios temos buvo: Gedimino Galvos — viešosios opinijos tyrinėjimas, kun. dr. Andrius Baltinis — spaudos tarnyba tautai, prof. Stepono Kolupailos — straipsnio etika, Petro Maldeikio — viešosios opinijos formavimas, Lietuvos konsulo Chicagoje dr. Petro Daužvardžio — taip pat apie išėjimo spaudos tarnybą tautai.

Bent man gal labiausiai pravertė dvi to seminaro paskaitos: rež. Jurgio Blekaičio teatro tema ir dailininko Kazimiero Žoromskio — apie dailę ir jos pojūtį. Tos dvi tikrai akademiškai paruoštos paskai-

tos man sudarė esminį pagrindą, kaip pažinti bei atskirti tikrąją kūrybą nuo suragatų sceniniuose pastatymuose ir dailės kūriniuose. Vėlesni susitikimai ir pokalbiai su kompozitoriais ir muzikos kritikais — Stepu Sodeika, Valdu Jakubėnu, Aleksandru Kučūnu, Balu Chomskiu, Algiiu Šimkum ir kai kuriais kitais panašų pojūtį suformavo, kaip vertinti muzikos meną ne kritikos straipsniuose, o tik grynai žurnalistinio braižo rašiniuose. Nes ir žurnalistiniuose rašiniuose galima ne vien suminėti koncertų metu atliktus kūrinius, jų autorius, bet taip pat ir pridėti butaforijos, kuri reportažą padarytu ir spalvingai, ir skaitytojams įdomų.

Tai žurnalistikos seminaro ir vėliau žurnalistinio bendradarbiavimo su įvairių menų atstovais pasėta sėkla. Todėl jau vien dėlto anas žurnalistikos seminaras buvo naudingas. O kiek aktyvių darbininkų seminaras paruošė, liudija aukščiau minėtos kai kurių seminaro lankytojų pavardės.

Po baigiamųjų egzaminų išskildingas seminaro uždarymas įvyko 1952 metų gruodžio 23 dieną Aušros Vartų parapijos auditorijoje. Įžgyvius lektorių procesijai, invokaciją sukalbėjo kun. Petras Činikas. Kalbas pasakė instituto direktorius kun. Vytautas Bagdanavičius, institutą globojusio Loyolos universiteto profesorius T. Purcell ir Lietuvos generalinis konsulas dr. Petras Daužvardis. Absolutu vardu žodį tarė Algimantas Kėželis.

Baigiamiesiems egzaminams geriausias straipsnius parašė Albinas Karnavičius — apie vyrų choro koncertą, Ona Zailskienė — apie vaikų teatrą ir Zuzana Juškevičienė — apie Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą.

(Bus daugiau)

SUSIPAŽINKIME SU KANDIDATAIS Į JAV LB TARYBĄ

Vaclovas Kleiza

Vienas iš pagrindinių Tarybos uždavinių turėtų būti sistemingas artimos bei tolimesnės mūsų veiklos planavimas. Aiškintinas, pvz., LB sąvokos bei sudėties supratimas jaunesnėse kartose, mūsų spaudos ateities perspektyvos, didžiųjų renginių planingasis koordinavimas, didesnis išsisklaidymas nuo lietuviškų kolonijų ir iš to išplaukiantys nauji reikalavimai ir t.t. Mūsų veikla dažnai pasireiškia reaguojant į gyvenamojo momento išsukusias situacijas, kurios mus užklumpa nepasiruošusius. Dažnai esame pastatomi prieš įvykusį faktą, pvz., lietuviška parapija ir jos išlikimo pradedame rūpintis tuomet, kai joje jau šeiminkauja kiti.

Laikas galvoti ir planuoti apie mūsų išsivijimą, o taip pat ir Lietuvos Bendruomenės padėtį už penkių ar dešimties metų. Kokią LB įžengs į 2000 metus? Kokią ją norėtume matyti?

2. Nuolat linkniuojame lietuviškos išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo sąvokas. Kartais jos net pradeda prarasti savo tikrąją prasmę. Jei sutiksime, kad mūsų pagrindinis tikslas yra padėti pavergtai tautai išlikti gyvai dvasiškai bei fiziškai toli, kol ji taps laisva ir nepriklausoma, tuomet abi darbu sritys yra vienodai svarbios ir aktualios. Neturime stovėti prieš pasirinkimą ar lietuviškos išlaikymo, ar Lietuvos laisvinimo. Mums vienodai svarbus ir lietuviškos išlaikymas ir Lietuvos laisvinimas.

3. Iš dalies į šį klausimą jau atsakėme. Dėl vienos bendros JAV lietuvių vadovybės: ne vadovybė, bet darbuose yra esmė. Visuomet pasisakau už vienybę įvairume, gerbiant kito nuomonę.

4. Sekti ir studijuoti mūsų veiklą siūlyti konkrečius bei įgyvendinamus planus, aktyviai prisidėti prie tų planų realizavimo ir atlikti visais

kitas pareigas, išplaukiančias iš Tarybos apimties.

Daina Kojelytė

1. Iš esmės JAV LB tarybos uždaviniai nėra pasikeitę. Nuolat keičiasi tik tų uždavinių pirmumas. Šiuo metu labiausiai lietuvius jaudinantis rūpestis yra dėl žalingai suredaguoto Holzman amendentu OSI įstaigos užvesta veikla. Būtina, kad JAV LB Taryba ir jos pavesta valdyba stipriai pareikštų, kad lietuvių pritariama nacių ir kitų karo nusikaltėlių naubaudimui, tačiau taip pat labai stipriai išreikštų nepasitenkinimą dėl neteisingos ir netvarkingos dabartinės procedūros.

Kitas svarbus tarybos uždavinys yra suprasti ir formuoti lietuvišką dvasią tarp jaunimo ir skatinti jį dirbti už Lietuvos laisvę.

2. Ir kultūriniai, ir politiniai darbai yra svarbūs bei reikalingi. Dirbdamas kultūrinį darbą, gali pasitarnauti laisvinimo darbui, dirbdamas laisvinimo darbą, gali pasitarnauti lietuvių kultūros puoselėjimui.

3. Pusiausvyros sąvoka nelabai tiksli. Man atrodo, kad kultūriniai darbai, bent didmiesčiuose vyksta neblogai. Rimčiausia problema yra tai, kad lietuviai neturi pajėgus balsu Washingtono ir beveik neturi jo savo gyvenvietėse. Taip pat nelabai suprantu, kas ta viena bendra JAV lietuvių vadovybė galėtų būti? Gal būtų naudinga turėti koordinacinį komitetą, jeigu tas komitetas priimtų pasiūlymus iš kitur ir nė vienai organizacijai neuždraustų dirbti pozityviaus bei reikalingo darbo. Nereikia bijoti įvairumo.

4. Tarybos nario pareigos yra dalyvauti Tarybos sesijoje ir joje vykstančiuose posėdžiuose, apie tų sesijų darbus pranešti savo apylinkės lietuviams, bendrauti su apygardų bei apylinkių valdybomis ir savo apylinkės atstovų narių nuomones bei pasiūlymus perduoti Tarybai.

3. Iš dalies į šį klausimą jau atsakėme. Dėl vienos bendros JAV lietuvių vadovybės: ne vadovybė, bet darbuose yra esmė. Visuomet pasisakau už vienybę įvairume, gerbiant kito nuomonę.

4. Sekti ir studijuoti mūsų veiklą siūlyti konkrečius bei įgyvendinamus planus, aktyviai prisidėti prie tų planų realizavimo ir atlikti visais

Ritonė Rudaitienė

1. JAV LB XI Tarybos pagrindiniai uždaviniai turėtų būti: a) švietimas, b) kultūra, c) OSI reikalai ir d) politinė veikla.

2. Mano supratimu, šiuo metu svarbiausias darbas yra švietimo — kultūros. Kaip pasiekti jaunimo tėvus? Ką patrauklaus jiems pasiūlyti? Kaip juos prisivilioti? Jei tėvai bus patriotiškai nusiteikę, didesnė dalis mūsų prieauglio lankys liuanistines mokyklas. Be liuanistinių mokyklų ir jas lankančio jaunimo bet kokia mūsų veikla ir pastangos yra labai trumpalaikės.

3. Į klausimą ar reikia pusiausvyros tarp lietuviškos išlaikymo ir politinės veiklos, norėčiau atsakyti filosofškai. Jei kūnas sužeistas ir kraujuoja, reikia jį tvarstyti pagal žaizdos didumą, ir pavojų gyvybei. Manau, kad į šį klausimą jau atsakiau pirmais dviem atsakymais.

4. Pareigas JAV LB Taryboje suprantu kaip atstovavimą asmeniškoms ir savo (vidurinio) kartos žmonių mintims laisvame pasaulyje — didžiausiam ir demokratiškiausiame lietuvių išlaikyti forumo.

Lengviau yra nupinti vainiką, negu rasti jo vertą galvą.

J. W. Goethe

Mūsų kolonijose

Lemont, II

PRISIMINTA 1931 METŲ ŠV. VELYKOS

Šiais metais balandžio 6 d. Andrius ir Elena Staukaitė-Laukaičiai, tyliai prisiminę prieš 54 metus Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje Šiauliuose priimtą moterystės sakramentą. Tai buvo 1931 metais balandžio 6 d. Šv. Velykų — Jėzaus Prisikėlimo šventėje.

Andrius tada tarnavo Lietuvos geležinkeluose ir buvo Šiaulių stoties viršininko padėjėjas — stoties budėtojas, o Elena taip pat geležinkeluose toje pačioje stotyje dirbo mašininke — sekretore, vėliau bilietų kasininke — keliaujantiems traukiniais pardavinėjo bilietus.

1949 metais atvyko į šį kraštą. Gyveno Indiana Harbor, Indiana, Chicagoje, o dabar jau daugiau kaip 25 metus Lemonte. Dabar pensininkai, sirguliuoja (Elena gana sunkiai) ir ruošiasi keltis į Livonia, Mich., arčiau dukters Reginos ir zento Edmundo Sventickų ir jų šeimos.

Laukaičiai yra „Draugo“ skaitytojai, Andrius dar ir bendradarbis — korespondentas nuo įvaziavimo į JAV.

Anksčiau jiedu buvo gana darbštūs veikloje, bet dabar jau prisivijusi senatvė, o su ja ir įvairūs negalavimai nuo veiklos sulauko, bet Andrius vistiek dar juda apie savo namelį ir kiek galėdamas rūpinasi ir gelbsti sergančią Eleną.

Nuotraukoje matome, kokie jiedu atrodė priėmę moterystės sakramentą.

SILPNYBĖ

Kaip beidamas nutautimas visada pažymėtas kaltės ir gėdos ženklai. Kaip kiekviena kaltė yra gėdinga, taip ir nutautimas. Neatsitiktinai nutautimas prasideda nutraukimu ryšių, užsidarimu nuo artimųjų, žodžių, savotišku slėpimusi, būdingu gėdinimusi. Nėra garbingo nutautimo. Akivaizdžiai tai matyti iš to, kas pirmieji nutausta. Kai į laisvės kovas pirmieji stoja tauriausieji idealistai, tai nutautimo pionieriai yra menkystės (Myk. Krupavičiaus žodžiais, „suaudadūšiai, mažasirdžiai,

minkštanugariai, bedvasiai ir tuščiaaviduriai“). Ne dvasinės didybės reikia nutautimui. Priešingai, juo dvasiškai menkesnis žmogus, juo paslankesnis nutausti.

Dr. J. Girnius

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Dauksa.

7169 S. Maplewood Avenue Chicago, IL 60629 Tel. — 778-1543

APSIPIRKITE DABAR!

VINE RIPE TOMATOES — Pomidorai 3 sv. \$1.00 dėžė \$8.95

NEW CROP TEXAS ONIONS — Svogūnai sv. 15 c. 50 sv. maišas \$6.95

CRISP GREEN CABBAGE — Kopūstai sv. 19 c. 50 sv. dėžė \$8.95

GRADE A EXTRA LARGE EGGS — Dideli kiaušiniai, tuz. 57 c. Nedaugiau 3-jų tuz.

FLOWER and VEGETABLE PLANTS — Gėlių ir Daržovių daigai, 59 c. didesnis rinkinys, \$9.95

BEAUTIFUL GERANIUMS — Gėlės 3 colių vazone, 89 c.

GREEN ONIONS — Žali svogūneliai 5 ryšuliai \$1.00

SUNMAID RAISINS — Razinkos 15 oz. dėžė \$1.19

Dairy 2% PIENAS gal. \$1.49 1% ar NUGRIEBTAS PIENAS gal. \$1.39

Deli DAISY BRAND HOT DOGS — Dešrelės sv. \$1.69 SCOTT PETERSEN'S VEAL BALOGNA — Versienos dešra sv. \$1.59 SLICED BRICK CHEESE — Sūris sv. \$2.19

Išpardavimas gegužės 1-5 d.

EGG STORE

6190 Archer Avenue — Tel. 284-8704
4177 Archer Avenue — Tel. 254-0018
2429 W. 75th Ave. — Tel. 985-1103
8740 S. Ridgeland Ave. — Tel. 430-4787
7069 W. Cermak Rd. — Tel. 788-8500

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629 Tel. — 476-2206
ROPEŠTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SILDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šiekidieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED — MOTERYS

EXPERIENCED WAITRESS WANTED

EDE'S CAFE INTERNATIONAL 5305 W. Ogden, Cicero, Illinois Tel. — 863-9303

Ieškoma lietuviškai kalbanti moteris prižiūrėti mažą kūdikį, Marquette Parko rajone, nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 8 v. r. iki 6 v. v. Skambinti 476-1224

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. didelis švarus miegamas kambarys pensininkui. Kreiptis — 4001 S. Kedzie Avenue.

ISNUOM. mieg. kambarys dirbančiam vyrui. Galimybė naudotis virtuve. Atskiras įėjimas. Arti 67-os ir Pulaski. 35 dol. savaitei. Tel. 767-1357

ISNUOM. 2 miegami kamb. dviem moterims 5 kamb. bute prie moteris. Marquette Pke. Skambinti 776-4513

KAMBARYS

Duodamas kambarys Floridoje su teise naudotis virtuve už lengvą buto pavalymą, arba už mažą atlyginimą (vyrui). Vienas blokas iki Atlanto, Pompano Beach, Floridoje. Skambinti Floridoje — 305-782-0395; Chicagoje 312-652-8546.

MISCELLANEOUS

MOVING

FRANKAS perkrauto baldus ir kitas daiktus. Ir iš toli miesto krūvis ir jama aprauda. Priimaname MASTER CHARGE ir VISA Tel. — WA 5-8063

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotės ir paprastos, Radial, Stereo ir Oro Vėsiatuvai PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS MIGLINAS TV 2346 W. 69 St., tel. 776-1486

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC 4259 S. Maplewood 254-7450 Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

VALOME

KILMUS IR BALDUS Planuame ir vakuuojame visų rūšių grindis BUBNYS Telef. — RE 7-5168

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto, vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai. SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS

MOVING Apraustas perkraustymas Įvairių atstumu Tel. 376-1882 arba 376-5996

RICHARD SCARRY

MANO ŽODYNAS

Sis daugspalvis iliustruotas leidinys lietuvių ir anglų kalba III-ji laida, paruoštas specialistų pedagogų, jau yra gautas „Drauge“. Jau praėjusi visi metai kaip II-ji laida buvo išparduota. Žodyną išleido JAV LB Švietimo taryba 1984 m. Kaina su persiuntimu \$11.50
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

St. Mary Star of the Sea parapijoje. 65-at ir Kostner Ave. apyl., parduodamas 4 kamb. Cape Cod stiliaus mūr. namas su pastogėje (galima įrengti kamb.) ir įrengtu rūsiu. Didelis kiemas. Virš 50,000 dol. Kreiptis į savininką (angliškai) tel. 424-8059

Indianoje parduodamas 7 kamb. (3 miegami) namas, 6 metų senumo, 2 1/2 akrai sklypas. Garažas. 2 blokai iri Bass Lake-ežero. \$28,000. Skambinti 219-772-3086

Oak Lawn-Crawford Gardens — 3 ar 1 miegamų „split level“ namas, 2 1/2 vonios. Šeimos kamb. su židiniu. \$139,500. Skambinti savininkui (angliškai) tel. 423-8745

Parduodamas 1 1/2 buto mūr. namas 7029 S. CALIFORNIA AVENUE Skambinti 436-3972

3536 W. 73rd Street. Sharp raised ranch. Maintenance free. Central air. Finished basement. 2 car heated garage. Dining room. Asking 50's. Tel. — 471-2522

ŠIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public 2951 W. 63 St. 436-7878

ATDARI APŽIŪRĖJIMUI

SEKMAID NUO 1 IKI 4 VAL. POPIET No. 273. Kaip naujas, labai švarus 2-jų butų namas — Brighton Parke — 42-os ir California apylinkėje. Po 3 miegamus. 25 metų senumo. Atskiri šildymai gazu. 45 p. sklypas. 1/2 vonios rūsy. 2 maš. mūro garažas. Five Holy Martyrs parapijoje. Skambinkite dabar.

5057 S. Knex. Naujas 3-jų butų po 3 miegamus, o savininkui su 1 1/2 vonios. Priedai, 1/2 bloko iki Archer autobusų. Skubėkite pamatyti.
No. 248. 3 butai — 53-čia ir Spaulding. Tik \$53,900. 6 kamb. 3 miegamieji savininkui. Pajamom 4 ir 3-jų kamb. butai. 2 maš. mūr. garažas. Naujesnis stogas ir centr. pečius. Alumin. papuošimai. Nebrangiai — tik \$53,900. Skambinkite dabar.

No. 250. Ieškomas gydytojas ar advokatas pirkti šį Gallagher & Henry statybos 5 kamb. „raised ranch“ namą įrengtas rūsy. Soninis įvaž. į 2-jų maš. mūr. garažą. 2 vonios. Priedai. 85-tos ir Keeler apyl. Dabar skambinkite.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasambinkite telefoną. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkite

O'BRIEN FAMILY REALTY Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS 6529 S. Kedzie — 778-2233

Apimoka skelbtis dien. „DRAUGE“.

ne, jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, ir skelbtinių kainos yra vienas priimamos

Andrius ir Elena Staukaitė-Laukaičiai po savo sutuoktvių.

A.K.

VINČĄ AMBRAZIEJŲ PRISIMENANT

Šių metų balandžio 19 d. suėjo vieneri metai nuo a.a. Vinco Ambraziejaus (1894-1984), ilgamečio matematikos mokytojo, kelių gimnazijų direktoriaus, mirties. Šia proga prisiminsime velionį kaip mokytoją, direktorių ir žmogų.

V. Ambraziejus mokėjo dėstomąjį dalyką taip gerai išaiškinti, kad kiekvienas mokinys, net ir nelabai gabus, galėjo suprasti; tą sąsą mokslą, matematiką, padarydavo įdomesnį ir mėgstamesnį.

Jei mokinys sunkokai sprendavo duotąjį uždavinį, V. Ambraziejus mokojo mokinį taip padėti, kad šis daug greičiau ir lengviau atliktų darbą. Jei mokinys, sprenddamas uždavinį, panaudodavo ilgesnį sprendimo būdą, V. Ambraziejus, lyg juokaudamas, klausdavo, kodėl, noredamas nueiti į paskirtą vietą, neinais tiesiu keliu, bet aplink, darydamas daug ilgesnį kelią. Čia pat jis parodydavo, kaip tą uždavinį galima išspręsti greičiau. Mokiniams toks paaiškinimas taip įstrigdavo į galvą, kad jie kitą kartą panaudodavo trumpesnį sprendimo būdą.

V. Ambraziejus buvo labai teisingas mokytojas. Jis pažymį rašydavo tik už mokėjimą, nežūrėdamas mokinio kilmės, tautybės, religijos, pažiūrų, net ir elgesio; mokojo tiksliai įvertinti mokinio žinias.

Dažnai gimnazijos mokytoja, net ir direktorių, dėl kokių nors ydų ar keistų įpročių mokiniai pajukdavo, praverdžiuodavo. V. Ambraziejus nebuvo pajukiamas ir praverdžiuojamas. Mat, mokiniai jį kaip mokytoją ir direktorių gerbė ir vertino.

Toji pagarba nesumažėjo ir po kelio metų. Kai A. Venclova, buvęs V. Ambra-

Vincas Ambraziejus

zjejaus mokinys Marijampolės gimnazijoje, pirmą kartą bolševikams okupavus Lietuvą, tapo Švietimo ministeriu, savo buvusio mokytojo neatleido iš direktoriaus pareigų, tik iš Kybartų perkėlė į Joniškį.

Kaip direktorius V. Ambraziejus sugebėjo nesibardamas, nepykdamas palaikyti drausmę ir tvarką. Buvo labai punktualus ir punktualumo reikalavo iš mokytojų ir mokinių. Net ir tuo atveju, kai nelengva buvo būti punktualiam, jis nesivėlindavo. Kartais šeštadienio vakare kur nors ilgiau užtrūkdavo vaišėse, bet sekmdienį jį mokiniai pamaldas visuomet atvykdavo laiku.

Mego jis už gimnazijos ribų, pragai pasitaikius, pabėdinti su mokiniais. Kai vokiečiai okupavo Lietuvą, gimnazijos pačios turėjo pasigaminti kurą. Iš Šiaulių apie 40 kilometrų medžių kirsti vykdavo ne tik mokytojai, vyresniųjų klasių mokiniai, bet ir direktorius V. Ambraziejus. Čia jis su visais drauge dirbdavo ir būdavo paprastas, draugiškas.

Bendraudamas su mokyto-

jais, buvo teisingas, taktiškas, draugiškas, tolerantas. Kai atvyko į suvalstybtą Kybartų „Žiburio“ gimnaziją, rado joje nemažą mokytojų, priklausančių ateitininkams. Jis, būdamas skirtingų pažiūrų, ne tik ateitininkų mokytojų nevaržė, nesistengė jų pakeisti, bet juos užtardavo, jei kas kaltindavo dėl ateitininkų veiklos.

Paminėtinas mokytojo A. Tamulionio (1942-44 m. tos gimnazijos direktorius) atvejis. Kai kas šį mokytoją kaltino ir net skundė Švietimo ministerijai, kad jis vadovauja uždarintiems moksleiviams ateitininkams. Direktoriaus V. Ambraziejaus jį gynė ir prašė kaltintojus aiškiai įrodyti jo nusikaltingumą.

Kai mokytojų tarybos posėdžiuose būdavo svarstomi mokinio prašymai atleisti nuo mokesčio už mokslą, V. Ambraziejus nekrepdavo dėmesio į mokinio tautybę, religiją ar pažiūras. Jei tik mokinys buvo neturtingas ir gerai mokėsi ir elgėsi, jis siūlydavo tokį mokinį atleisti nuo mokesčio už mokslą.

Kad V. Ambraziejus buvo geras pedagogas ir prityręs administratorius, rodo ir šis atvejis. Po karo Ingolstade, Vokietijoje, buvo įsteigta gimnazija, iš karto tik 4 klases. Kad gimnazija išaugtų ligi 8 klasių ir mokslas būtų aukštas, reikėjo žmogaus, kuris tai įvykdytų. Mokinių tėvai nusprendė, kad tinkamiausias tam darbuvi asmuo yra V. Ambraziejus, ir jį pakvietė tos gimnazijos direktorium. Nelengvos buvo jam tos pareigos, nes iš Miuncheno, kur gyveno su šeima, reikėjo važinėti į Ingolstadtą net trejus metus, ten penkis dienas gyventi, o savaitgalį vėl grįžti pas šeimą, bet melė besimokančiam jaunimui lengvino klūtis.

Jo buvę mokiniai ir drauge su juo dirbę mokytojai visuomet prisimena jį su meile, pagarba ir dėkingumu. J.S.

veikti Lietuvos labui. Priminė ir Br. Aušrotą nupirkta sklypa, užrašant jį Lietuvos nuosavybėn, ant jo pastatytas ateivių lietuvių dėkingumo paminklas Amerikai. V. Šalčiūnas sveikino L. Bendruomenės vardu, linkėdamas saulėtų dienų ir pirmindamas, kad Aušrotai buvo vieni iš Bendruomenės pirmųjų šioje apylinkėje, o V. Aušrotienė yra Lietuvos Fondo igaliojinė. Paskaitė jubiliejui tinkantį eilėrašį iš Lietuvos. Z. Straždas sveikindamas priminė bendras veiklos dienas. Šaulių vardu sveikindamas dr. K. Pautienis, perdavė ir Bendruomenės vald. sveikinimus. Dr. A. Lukienė pasidžiaugė ta Dievo palaima, kuri pradėjo drauge išgyventi 50 metų.

Raštu sveikino J. Satinskaitė (Chicago), S. Sagevičius (Toronto), Simonėliai (Toronto), Rovai (Toronto), E. Urbienė (New Yorkas) Velbasiai (St. Petersburg), Deikiai (Palm Beach), Garlai (Juno Beach).

Br. Aušrotas, dėkodamas už sveikinimus, pasidžiaugė aukštinio Atlanto pakraščio malonumais. Dėkodamas už dovanas paskelbė, kad pirmą kartą aukoš bus perduotos liuanistinei katedrai. Tam savo žody pritarė ir Veronika Aušrotienė. Po sveikinimų buvo piauostomas A. Pažerietės tortas ir J. Arštikaičio raguolis. Viskas praėjo malonioj, draugiškoj, lietuviškoj nuotaikoj. J. Pr.

Kaip medžiagos, taip ir dvasios pasaulyje niekas nežūva. Nežūva nė vienas mūsų žodis, nė vienas mūsų darbas. Kaip tai baisu! Baisu dėl to, kad tiek daug kalbama tuščių, kvailių ir piktųjų žodžių, tiek daug daroma nedorų ir gėdingų darbų.

M. Pečkauskaitė

MIRĖ A.A. ANTANINA POVILAITIENĖ

Mirė kovo 15 d. Buvo pašarvota D. Petkaus Marquette koplyčioje. Dvi dienas gausiai ją lankė šeimos artimieji. Iš Šv. M. Marijos gimimo Marquette Parke bažnyčios ji buvo didelio skaičiaus artimųjų palydėta į Lietuvų Šv. Kazimiero kapines. Dabar nuo jos mirties jau praėjo visas mėnuo laiko. Vaikai ir kiti jų artimieji tebegyvena tėvų netekimo nuotaika.

Antaninos vyras Vincas Povilaitis mirė 1984 m. lapkričio 12 d. Antanina viena tepagyveno vos kelis mėnesius. Dar, rodos, tebebuvo tokia judri ir maloniai atsakydavo į telefono paskambinimus.

A. a. Vincas Povilaitis sulaukė 85 metų amžiaus, o jo žmona 80. A. a. Vincas atvykęs į JAV dar užsidirbo senatvės pensiją.

Povilaičiai atvyko į JAV su

keturiais paaugusiais vaikais moksleiviais.

Lietuvoje gyveno Valakbūdzio valsčiuje, Sunkarių km. Povilaitis buvo dar prieš pirmąjį pasaulinį karą baigęs 4 gimnazijos klases. Turėjo stambų 100 margų ūkį ir pavyzdinai ūkininkavo.

Liko Povilaičių vaikai: Pranas Povilaitis, čia baigęs ekonominius mokslus, aukštoje kompanijos pareigose valdininkas, daugelio centrinių organizacijų veikėjas ir vadovas, trys ištekejusių dukterys: Teresė Kučienė, Cesė Velekienė ir Monika Kabliauskienė.

J. J. Kb

Didžiausias dalykas mūsų gyvenime yra mūsų pačių sielos tobulumas, o šventieji moko, kad tobulumas yra — gerai atlikti savo kasdienius veiksmus.

Arkiu. Ullathorne

Lietuviškų Knygų klubo išleistų leidinių IŠPARDAVIMAS

	KAINA	
	Buvo	Dabar
RAUDONŲJŲ STOVYKLOSE — Kun. J. Hermanovičius, MIC. Misionieriaus atsiminimai ir patirtis Sovietų Rusijos kalėjimuose ir vergų stovyklose. 359 psl. 1969.....	\$5.00	\$3.00
SEPTYNIOS VIENATVĖS — O. V. Savasis. Vertė A. Vaičiulaitis. 152 psl. 1979.....	\$4.00	\$2.00
SAVANORIO IR KONTRAŽVALGYBININKO ATSIMINIMAI — Jonas Demereckas. 200 psl. 1976.....	\$4.00	\$3.00
SUZADĖTINĖ — J. Tininis. Novelės. 180 psl. 1957.....	\$2.00	\$1.00
SAULUTĖ DEBESĖLIUOSE — Leonardas Žitkevičius. Eilėraščiai mažiems. 44 psl. 1953.....	\$1.50	\$1.00
SIELA LAGAMINE — J. Švaistas. Novelės. 144 psl. 1948.....	\$0.80	\$0.50
SVENTADIENIS UŽ MIESTO — Marius Katiliškis. Pasakojimai. 356 psl. 1963.....	\$5.00	\$3.00
ŠAULIŲ SĄJUNGOS ISTORIJA — J. Matuzas. 277 psl. 1966.....	\$4.00	\$2.00
SŪNUS PALAIDŪNAS — vysk. Fulton Sheen. Išvertė kun. J. Karalius. 174 psl. 1952.....	\$2.00	\$1.00
SVENTIEJI AKMENYS — Faustas Kirša. Didaktiniai eilėraščiai. 116 psl. 1952.....	\$2.00	\$1.00
TEISEJO ATSIMINIMAI — Česlovas Butkys. 318 psl. 1982.....	\$10.00	\$4.00
TREJOS DEVYNERIOS — Dr. S. Aliūnas. Humoristinė forma kalbama apie mūsų kasdienesius rūpesčius ir negeroves. 64 psl. 1961.....	\$1.00	\$0.50
TRISDEŠIMT ISTORIJŲ SUAUGUSIEMS — Aloyzas Baronas. Novelės. 176 psl. 1981.....	\$8.00	\$4.00
TARP ŽALSŲ PALAPINIŲ — P. Kesius. Romanas iš bolševikų okupacijos. 293 psl. 1953.....	\$3.00	\$2.00
UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ — A. Gervydas. 219 psl. 1950.....	\$2.25	\$1.00
UŽKANDIS — Jurgis Jankus. Novelės. 219 psl. 1973.....	\$4.50	\$2.50
VINCO MAZURKEVIČIAUS ROMANAS — Albinas Baranauskas. 280 psl. 1980.....	\$6.00	\$3.00
VYNUOGĖS IR KAKTUSAI — Julija Švabaitė. Eilėraščiai. 96 psl. 1963.....	\$2.00	\$1.00
VINIŠI PASAULIAI — Alė Rūta. Romanas. 265 psl. 1968.....	\$3.50	\$2.00
VIENA PASAULYJE — Danutė Brazytė — Bindokienė. Romanas. 140 psl. 1971.....	\$5.00	\$2.00
VARDAI IR VEIDAI — Stasys Yla. Mūsų kultūros istorijoje nuo Mažvydo ligi Skvircko. 345 psl. 1973.....	\$6.00	\$3.00
VAKARAS SARGO NAMELY — A. Vaičiulaitis. Pasakojimai, apsakymai. 165 psl. 1976.....	\$4.00	\$3.00
VIDURNAKČIO VARGONAI — Česlovas Grincevičius. Neįtikėtinos istorijos. 132 psl. 1953.....	\$1.50	\$1.00
VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISKUOSE . 49 psl. 1969.....	\$1.00	\$0.75
VITOLIO RAUDA — J. I. Kraszewski. Poema. Vertė P. Gaučys. 286 psl. 1977.....	\$6.00	\$2.00
VIENO VAKARO MELANCHOLIJA — Rūta Kleva Vidžiūnienė. Novelės. 221 psl. 1983.....	\$7.00	\$3.00
VAINIKAS — KRYŽIUS — LELIJA. Redagavo Alfonsas Tyruolis. Kazimierinės grožinės literatūros antologija. 328 psl. 1984.....	\$9.00	\$3.00
ZMOGUS REALIAME GYVENIME — Vysk. V. Brizgys. 319 psl. 1984.....	\$5.00	\$2.00
UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ — A. Gervydas. Atsiminimai. 221 psl. 1950.....	\$2.00	\$1.00

PASTABA: Užsakant knygas per pastą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą. Šį sąrašą išsikirpkite ir pasilaikykite. KNYGŲ IŠPARDAVIMAS TĖSIS IKI LIEPOS 1 d. 1985 m.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street Chicago, IL 60629

A. + A. REGINAI SMALIENEI

mirus,

giliame liūdesy likusius vyrą JONĄ, dukras EUGENIJĄ, ZITĄ, VIDĄ, MARIJĄ, REGINĄ ir RITĄ, sūnus JONĄ, ANTANĄ ir PRANĄ bei jų ŠEIMAS ir ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

A. CEJAUSKIENE, J. ir I. NAVICKAI
S. ir L. RICCERI, V. ir N. CEJAUSKAI

A. + A. LEOPOLDUI PARULIUI amžinybėn iškeliavus, jo seseris Reginą Kučienę, Kr. Donelaičio Lituanistinių mokyklų mokytoją ir inspektore, ir Ireną Kriaučeliūniene, mūsų mokyklų ilgametę rėmėją, ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

KR. DONELAIČIO LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ TARYBA IR TĖVŲ KOMITETAS

EVANS-EVANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois

(Ankščiau buvę 6845 S. Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestuose
TEL. — 422-2000

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 30440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SONOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. "Drauga"

APLINK MUS

x Vysk. Vincentas Brizys atnašaus šv. Mišias Cicerio Šv. Antano bažnyčioje, „Draugo“ 75 metų jubiliejų baigiant gegužės 19 d., sekmadienį, 10 val. Per pamaldas giedos „Volungės“ choras iš Toronto.

x Lietuviškos spaudos darbu besidomintis studentas, gali gauti stipendiją vasaros darbui dešimčiai savaitių pilnu laiku. Pageidaujama, kad kandidatai būtų baigę ar įpusėję mokslą lituanistiniame pedagogikos institute Chicagoje, arba lankę lituanistikos vasaros kursus Ohio.

x Leon Leone lietuvių visuomenės veikėjas ir įvairių vienuolių rėmėjas, sunkiai serga ir jau šeštą kartą yra paguldytas Loyolos ligoninėje. Juo rūpinasi jo žmona Viktorina Leone ir artimieji. Jie gyvena La Grange Park, Ill.

x Cicero LB Motinos dienos minėjimas bus šį sekmadienį, gegužės 5 d. Šv. Antano parapijoje, 1515 So. 50th Ave., 10:30 šv. Mišios. Po sumos pusrūčiai, kalbės Austė Vygantienė. Programoje vaikų pasirodymas su dainomis iš naujai išleistos mokytojos Eug. Bogutienės knygos „Žaidimai ir rateliai vaikams“. Akordeonu groja Rasa Solūnaitė. Paskočinėnė. Ypatinai kviečiamos jaunos šeimos. Po programos bus dainos ir žaidimai visiems.

x JAV LB Lemonto apylinkės XI tarybos rinkiminė komisija sudaro M. Nagys — pirmininkas, Domas Misiulis, Antanas Laurinaitis. Lemonto rinkiminė būstinė bus Ateitinkų namuose. Apylinkės pirmininkas — Vytautas Šolūnas.

x Už mirusius džiukus, iškilmingos šv. Mišios bus atnašaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje š. m. gegužės m. 5 d. 10:15 val. ryto. Šv. Mišias atnašaus Tėvas Jonas Borevičius, SJ. Po pamaldų bus žuvusių ir mirusių džiukų pagerbimas, prie Laisvės kovų paminklo. Visus džiukų draugijos narius ir jų artimuosius kviečiame dalyvauti.

Valdyba (pr.)

x Motinos Dienos proga „Galerija“ rengia lietuvių dailininkų paveikslų parodėlę Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Norintieji dovanoti salvon motinoms vertingų meno kūrinių, kviečiami į parodėlę atsilankyti. Ji veiks šį savaitgalį vakarais: penktadienį ir šeštadienį (geg. 3 ir 4 d.) nuo 7 iki 9 val. vak., sekmadienį (geg. 5 d.) nuo 3 iki 9 val. vak. (pr.)

x Dienraščio leidyklai ir spaustuvei reikalinga gerai mokanti rašyti mašinėle moteris arba vyras. Patyrimas su kompiuteriais pageidaujamas, bet nebūtinas. Kreiptis „Draugo“ adresu arba telefonu. (pr.)

x Ieškome pirkti „NEKLAUZADOS“, Stasio Džiugo. Eiliuota pasaka, išleista 1958 m. Skambinti 585-9500 arba rašyt: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. 60629. (pr.)

ARAS
Daugiau ir tašonių visu rušiu
STOGS
...
ARVYDAS KIELA
737-1717

x Adolfas Markelis, LB Literatūros premijos komisijos pirmininkas, dalyvaus JAV LB Kultūros tarybos penktoje premijų šventėje gegužės 11 d. Clevelande.

x „Draugo“ jubiliejinis koncertas, kuriame dainuos Toronto „Volungės“ choras, vadovaujamas muz. Dalios Viskontienės, solistai Gina Čapkauskienė ir Jonas Vaznelis, akompanuojant visiems muz. ir komp. Jonui Govėdui, bus Marijos aukšt. mokyklos salėje gegužės 18 d., šeštadienį, 7 val. vak. Bilietus jau dabar galima įsigyti Vaznelių parduotuvėje Marquette Parke.

x Juozas Brazys sunkiai serga ir guli Šv. Kryžiaus ligoninėje. Juo rūpinasi jo žmona ir duklė Danutė Bindokienė su savo šeima.

x Cicero Šv. Antano parapijos bažnyčioje visą gegužės mėnesį gegužinės pamaldos lietuvių kalba bus antradieniais ir ketvirtadieniais 7 val. vak. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

x Marytė Remienė, „Draugo“ renginių komiteto pirmininkė, vyksta šį šeštadienį, gegužės 4 d., į New Britain, Ct., dalyvauti „Draugo“ 34-tojo romano premijos įteikimo iškilmėse. Meninę programą atliks sol. Linda Marcinkutė iš Toronto, pasižymėjusi dainininkė ir muzikė Kanadoje.

x Sol. Dalia Kučėnienė gegužės 12 d. dainuos dabartinį lietuvių kompozitorių kūrinių Jaunimo centre. Bus kompozitorių ir iš ok. Lietuvas.

x Pavergtų Tautų Komiteto posėdis įvyks gegužės 14 d., 7 val. vak. Amer. Lenkų kongreso patalpose, 5844 N. Milwaukee Ave. Kvietiami gausiai dalyvauti ir pasitarti apie pavergimo sukakties minėjimą.

x Vasaros tarnybą Washingtono, internu Jung. Pabaltiečių komitete, gali gauti lietuvis studentas. Prašymo padavimo laikas pratęsiamas iki gegužės 15 d. Kreiptis į Amer. Liet. Tarybą, 2606 W. 63rd Str., Chicago, Ill., 60629.

x Religinės skaitybos būrelio susirinkimas bus šį sekmadienį, gegužės 5 d., 11 val. prieš piet Jaunimo centre, posėdžių kambaryje. Pašnekesį praves Viktorija Matranga tema „Pamaldumas į Mariją istorijos eigoje“. Susidomėjusieji kviečiami atsilankyti.

x Lietuvos Istorijos draugijos metiniame susirinkime gegužės 12 dieną 3 val. Jaunimo centre draugijos nariai ir Lietuvos istorijos mėgėjai bus supažindinti su šiais metais išleistomis knygomis „Eglė Malinauskaitė — Šliupienė“ ir „Aušros apžvalga“.

x Venecuelos Lietuvių draugija rengia Motinos dienos parengimą gegužės 11 d., šeštadienį, Šaulių salėje, 2417 W. 43 Street. Pradžia 7:30 val. vak. Įėjimo auka 12 dol. Rezervacijoms skambinti tel. 585-3185. (pr.)

x Vieninteliai Antro Kaimo pasirodymai Jaunimo centre (mažajoje salėje) su nauja šio sezono programa: gegužės 4 d. (8 v. v.) ir 5 d. (4 v. p. p.) rezervacijos J. Vaznelio prekyboje. 2501 W. 71st. St., tel. 471-1424. (pr.)

x NAMAMS PIRKTI PASKLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk.)

x Reikalinga tarnautoja — mašininkė bendram raštinės darbu. Dirbti pilną laiką. Kreiptis — Mutual Federal Savings — 847-7747. (sk.)

Lietuvių Žurnalistų sąjungos centro valdybos įteikta „Draugo“ skirta žurnalisto premija, kuriuos mecenatas yra kun. J. Prunskis, Rūtai Klevai Vidžiūnienė. Iš kairės: G. Sirutienė, P. Pamataitis, Rūta Šakienė, R. K. Vidžiūnienė, I. Medziukas ir Vladas Bakūnas. Nuotr. J. Kojelio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

„DON CARLO“ OPERA CHICAGOJE

Keletas tūkstančių lietuvių (net ir kiek svetimtaucių) balandžio 27 ir 28 d. Morton auditorijoje išgyveno džiaugsmą, stebėdami pastatymą. Buvo matyti atvažiuosiu žiūrovų net ir iš tolimesnių miestų. Auditorija patraukli, erdvi. Visų dmesį patraukė ypatingai turtingos ir meniškios dekoracijos, atgabentos iš Italijos. Chicagoje, be Lyrice operos, yra nemažai kartų pasirodžiusios ir kitos operos, bet nė vienoje iš jų neteko matyti tokių turtingų dekoracijų, kaip šiame lietuvių pastatyme. Stebino ir didelis įgudimas tas dekoracijas nuostabiu greičiu pakeisti.

Net 48 muzikantai perdavė žavingą Verdi muziką. Opera vaizduoja karaliaus, vedusio prancūzų princesę, rūmų intrigas, romantinius meilės susikryžiavimus. Karaliaus ir karalienės vaidmenį sol. Jonas Linkevičiūtė savo balsais ir vaidyba žavėjo klausytojus, inkvizitoriaus vaidmenį buvo kanadietis baritonas Vytautas Paulionis. Publika nuoširdžiai gerėjo Aldona Stempuzienė (princesė Emboli), Audronė Gaižiūnienė (pažas). Savo vaidmenyse reikiamai pasirodė Bronius Maciukevičius (vienuolis), Juozas Aleksūnas (grafas), o iš už scenos

x Lietuvių Žurnalistų centro valdyba patvirtino Chicagoje sudarytą Dauzvardžio fondo valdybą. Jos pirmininkas Bronius Juodelis ir vicepirmininkai: Rita Likanderytė, Petras Petrutis, Ritonė Rudaitienė ir Algirdas Puzauskas. Valdybos uždavinys — skatinti jaunus plunksnos mėgėjus tapti lietuviškos spaudos bendradarbiais.

x Kun. Jonas Borevičius laikys šv. Mišias už gyvus ir mirusius Džiukų draugijos narius šį sekmadienį, gegužės 5 d., 10:15 val. Jėzuitų koplyčioje.

x Patikslinimas. „Draugo“ balandžio 30 d. laidoje 6 psl. po nuotrauka turėjo būti parašyta M. Macevičienė (ne M. Marcinkienė). Už klaidą palieštųjų atsiprašome.

x Nijolė Zelwinder, farmacininkė iš Detroito, kuri studijavo ir šiemet baigė specialų pirmosios pagalbos kursą, kad galėtų dirbti lietuvių kilmės stovykloje stovyklautojų sveikatos reikalams. Ji eis stovyklautojų sveikatos priežiūros pareigas Dainavoje nuo rugpjūčio 11 dienos iki rugpjūčio 18 dienos.

girdėjosi skambus „dangaus balsas“ — Marijos Juzėnaitės. Amžius neišblėšęs ir Algirdo Brazio Metropolitan operos atspalvio.

Džiugu buvo stebėti, kaip trūkstantis lietuvių balsus papildė amerikiečiai buvo pramokę labai sklandžiai lietuviškai dainuoti, ir tai net tokioje pagrindinėje rolėje, kaip Don Carlo, kurią atliko Darrell Rowader, gastroliavęs šiame krašte ir Europoje. Sekmadienį vieton sol. Brazio dainavo Clyde Crewey, Northwestern universiteto auklėtinis, Milwaukee, Wisconsin operų dainininkas. Karališko šauklio vaidmenį atliko Edward Ozaki. Nors jų lengvas akcentas ir išdavė, kad tai kitataučiai, bet jų įsisavintas lietuvių kalba dainavimas stebino.

Ypatingo pajėgumo parodė mūsų operos choras, čia daug kartų pasirodęs. Tai ne vien jų balsų skambėjimo atneštas laimėjimas, bet ir didelio darbo vaisius. Paskutiniu metu jie kas antrą dieną darė repeticijas nuo 7 val. vak. iki 11 val. nakties ir tik po keleto trumpų miego valandų turėjo skubėti į savo tarnybas. Opera daugelį savaitių jiems buvo pasidaręs antroji tarnyba. Sklandžiam pastatymui daug padėjo iš New Yorko iškvieistas operos režisierius Christian Smith, čia dirbęs beveik dvi savaites. Choras, solistai ir publika džiaugėsi savo stipria pajėga — dirigentu Robertu Kaminsku, dabar Illinois orkestro dirigento pavaduotoju, Northwestern universiteto atžymėtu magistru laipsniu. Jis su profesionališkumu tikslumu, žinovo rimitimi savo lygiais ramiais motais vedė visą operą, ne tik rankų ir pirštų gestais, bet lūpų judesiais rodydamas įstojimus.

Savus nuopelnus turi ir chormeisteriai Audronė Gaižiūnienė ir Alfonsa Gečas, akompaniatorius Robertas Mockus, scenos asistentas Jonas Paronis, grimuotojas Julius Balutis ir kai kurie kiti techniški darbu taktininkai amerikiečiai. Pažymėtina, kad sklandų operos teksto į lietuvių kalbą vertimą yra atlikęs Stasys Santvaras, operos veiksmų teksto santraukas paruošė Danguolė Juodgudienė. Programos leidiniui menišką viršelį sukūrusi dail. Ada Sutkienė.

I šį operos pastatymą scenos pasirodymams ir darbams už scenos buvo įtraukta 264 žmonės. Tai didelis personalas, kurį turėjo sutelkti Lietuvių Operos valdyba: ilgametis pirmininkas Vytautas Radzius, vicepirmininkai Vaclovas Momkus, Eglė Rūkselytė ir Jurgis Vidžiūnas, izd.

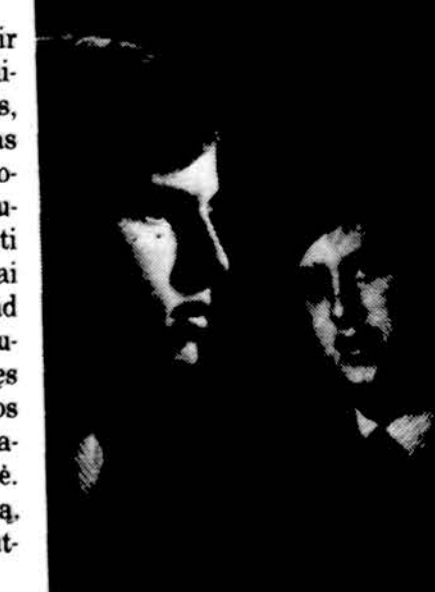
Algirdas Putrius, sekretorė Valerija Žadeikiene, vald. narys spec. reikalams Bronius Žukauskas. Jiems didelis rūpestis ne vien operos pastatymas, mecenatų ir aukų rinkimas, bet ir uždavinys išlyginti susidarancius deficitus, kai aukos mažėja, o išlaidos didėja. Tenka rengti balius. Naujų metų sutikimus išlaidoms apmokėti. Daug darbo ir rūpestio, siekiant operą išlaikyti aukštame lygyje. Bet „Don Carlo“ pastatymas parodė, kad jie tai įstengia padaryti. Lietuvių opera tai aukščiausias mūsų scenos meno pasireiškimas, kurio galime didžiuotis. Nėra kitos tautinės grupės Chicagoje, kuri šiuo atžvilgiu tokį menišką brandumą ir tokią aukštą lygį pade monstruotų.

Džiugu, kad mūsų opera yra atkreipusi amerikiečių dėmesį. Galingoji WFMT radio stotis, perdavusi interview su rež. Kaminsku, garsino mūsų operą, paskatindama ateiti amerikiečius. Morton mokyklos dramos studentai su savo vadovu Tom Rusnak padėjo scenoje, net už tai gaudami mokyklos kreditus.

J. Pr.

MŪSŲ ŠAUNISUS JAUNIMAS

Lietuvių Moterų federacijos Chicago klubas, kuriam pirmininkauja Jolanda Kerelienė, talkinant abiturientų motinų komitetui, rengia tradicinį abiturientų supažindinimo pokylį. Pokylis šiais metais bus gegužės 5 d. 4:30 val. p. p. Sabre Room patalpose. Kviečiame visus abiturientus, jų tėvus, gimines, pažįstamus ir draugus pokilyje dalyvauti.

Andrius Tamulis, Audronės ir Arvydo Tamulių sūnus, šiais metais baigia St. Ignatius College prep. aukštesniąją mokyklą. Labai gabus mokinys — laimėjo National Merit stipendiją. Yra Illinois State Scholar, priklauso St. Ignatius matematikos klubui, kuris lai-

mėjo vietinius ir valstybinius konkursus. Priklauso mokyklos „student council“. Pabaigė Kr. Donelaičio žemesniąją ir aukštesniąją mokyklas, priklauso skautų „Lituanicos“ tuntui, šoko „Vyties“ tautinių šokių grupėje. Planuoja studijuoti kompiuterių inžineriją Illinois universitete Urbanoje.

Alida Vitaitė, Gražinos ir Jono Vitų duklė. Šiais metais baigia Marijos aukštesniąją mokyklą. Mokykloje priklauso vokiečių kalbos, literatūros ir griežtųjų mokslų klubams. Buvo lietuvių „Rūtos“ ratelio išdininkė ir mokyklos tarybos — Students Council sekretorė. Alida yra baigusi žemesniąją ir aukštesniąją Kr. Donelaičio mokyklas. Dabar lanko Pedagoginį Lituanistikos institutą. Nuo mažens priklauso skautų Kernavės tuntui ir šiuo metu eina paukščių vadovės pareigas. Šoka tautinių šokių „Grandies“ grupėje. Alida mėgsta dainuoti ir lanko Izabelės Motekaitienės dainavimo studiją. Rudenį pradės studijuoti Illinois universitete.

Renata Ramanauskaitė, Albinos ir Liudo Ramanauskų duklė. Šiais metais baigia Marijos aukštesniąją mokyklą. Priklauso mokyklos lietuvių „Rūtos“ rateliui. Renata yra skautė, priklauso Aušros Vartų skautių tuntui, yra vyr. skautė, vadovauja Lemonte skautių „Satrijos“ draugovei. Šoka „Grandies“ tautinių šokių ansamblyje. Priklauso skautų - skautių vaidinimo būreliui ir vysk. P. Baltakio religiniam jaunimo būreliui. Renata baigusi Kr. Donelaičio žemesniąją ir aukštesniąją mokyklas. Skautų sąjungos skelbtame šv. Kazimiero 500 metų konkurse laimėjo II vietą. Renata planuoja Illinois universitete studijuoti industrinį meną.

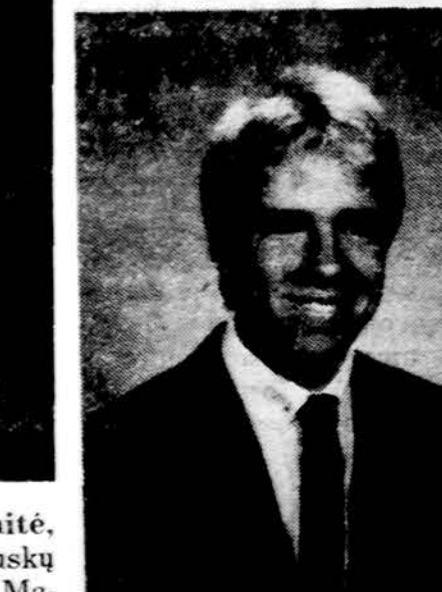

Dalia Traškaitė, Gražinos ir Leono Traškų duklė. Baigia Marijos mokyklą. Mokykloje priklauso „Rūtos“ rateliui ir prancūzų kalbos klubui ir mergaičių sporto organizacijai.

Ketverius metus žaidė mokyklos tinklinio komandoje, kur buvo išrinkta kaip šių metų geriausia žaidėja. Baigė Chicago aukštesniąją lituanistinę mokyklą. Priklauso Kernavės skautių tuntui ir padeda vadovauti skautių draugovei. Šoka „Vyčių“ tautinių šokių grupėje. Žaidžia Neries — Žaros tinklinio klube. Be to mėgsta slidinėti, plaukti ir tenisą žaisti. Dalia planuoja Mundelein kolegijoje studijuoti fizinę terapiją.

Ingrida Naudžiūtė, Aldonos ir Viktoro Naudžiū duklė. Šiais metais baigia St. Scholastica aukštesniąją mokyklą. Mokykloje priklauso bėgimo komandai ir yra kapitonė „Pom-pom“ ir „cheerleading“ grupių. Baigė Dariaus ir Girėno pradžios mokyklą ir Chicago aukštesniąją mokyklą. Dabar lanko Pedagoginį lituanistikos institutą. Yra skautė — priklauso Aušros Vartų tuntui ir vadovauja Birtekaitienės dainavimo studijai. Rudenį pradės studijuoti Illinois universitete studijuoti biznio mokslus.

Viktoras Puodžiūnas, Danutės ir Romo Puodžiūnų sūnus. Šiais metais baigia Quigley Seminary South aukštesniąją mokyklą. Visus ketverius metus buvo mokyklos garbės sarašuose. Yra narys National Honors society ir Who's who among High School students" narys. Yra slidinėjimo klubo prezidentas. Grojo vedamuoju instrumentu mokyklos orkestre. Dvejus metus žaidė mokyklos krepšinio komandoje. Baigė Marquette Parko lit. mokyklą ir Kr. Donelaičio aukštesniąją mokyklą. Lanko Pedagoginį lituanistikos institutą. Yra skautas vytiškis kandidatas Lituanikos tunte. Talkininkauja vilkiukų draugovei. „Grandies“ lietuvių tautinių šokių ansamblio šokėjas ir jaunų grupės akordeonistas. Groja Marquette Parko lituanistikos mokyklos tautinių šokių grupei. Mėgsta groti akordeonu ir saksofonu. Priklauso „Neries“ sporto klubui. Žaidžia krepšinį ir tinklinį, mėgsta slidinėti. Planuoja studijuoti inžineriją Illinois universitete.

Birutė Jasaitienė

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.